

NARÓD POLSKI WITA Apel Pokoju

Ogłoszony przez Stały Komitet Światowego Kongresu Obróńców Pokoju apel brzmi:

„Żądamy bezwarunkowego zakazu broni atomowej, jako narzędzia masowej zagłady ludzi. Żądamy ustanowienia ścisłej kontroli międzynarodowej nad wykonywaniem tej uchwały.

Uważamy, że rząd, który pierwszy zastosuje przeciwko jakimkolwiek krajowi broń atomową, popełni zbrodnię przeciw ludzkości i powinien być traktowany jako zbrodniarz wojenny.

Wzywamy wszystkich ludzi dobrej woli na całym świecie do podpisywania tego apelu.

Apel Stałego Komitetu wyraża najgłębsze dążenia i pragnienia wszystkich narodów, które domagają się postawienia broni atomowej poza nawias prawa, które atomowych szantażystów uważają za spadkobierców Hitlera i Goeringa.

Każdy uczy się człowiek, niezależnie od rasy, narodowości, wyznania i przekonań politycznych, podpisze się pod apelem. Złożył pod nim podpis ksiądz francuski Boulier, który w wydawnictwie dziennikarstwa norweskiego „Dagbladet” stwierdził: „punkt mego widzenia opiera się na teologii katolickiej. Według naszych zasad wojna jest zbrodnią, bomba atomowa zaś jest bronią, karzącą jako zbrodnia kryminalna. Potępiamy wojnę agresywną i wojnę atomową”.

Złożył pod nim podpis teolog kanadyjski Endicott, Montesi, przywódca chrześcijańskiego ruchu w obronie pokoju we Włoszech, doktor Lajos Vet. biskup kościoła ewangelicznego, biskup amerykański, Moulton, Hewlett Johnson, dziekan katedry Canterbury.

Obok tych podpisów odnajdujemy nazwiska znanych uczonych jak Joliot - Curie, Domini, Nora Wooster, Crowther, Gene Welfish, Garcia Monge, Bernal, wybitnych artystów i pisarzy, jak Picasso, East, Robeson, Neruda, podpisy działaczy robotniczych i chłopskich.

Złożył pod nim podpisy przedstawiciele Wielkiego Narodu Radzieckiego, kierownicy siły światowego frontu pokoju. Złożył je również przedstawiciele narodu chińskiego, przedstawiciele narodów krajów demokracji ludowej.

„Nie ma ani jednego uczciwego człowieka na świecie — powiedział prof. Joliot - Curie na konferencji prasowej, zorganizowanej w Paryżu dla omówienia wyników sesji sztokholmskiej — który nie mógłby się podpisać pod apelem Komitetu”.

„Mamy obecnie to, czego nie było przed drugą wojną światową — powiedział na zebraniu przedwyborczym tow. Molotow. — Przed tą wojną w masach ludowych również przeważał przeciwny agresji i zwolennicy pokojowych stosunków między narodami, ale wówczas zwolennicy

pokoju nie byli zjednoczeni, nie byli zorganizowani w jednym potężnym obozie”.

Dziś front pokoju przebiega przez wszystkie kraje i kontynenty, skupia w swych szeregach miliard bojowników, zdecydowanych czynnie, często kroć z narażeniem życia, walczyć o to, co jest najdroższe ludziom — o pokój. „Nasze siły zdolają unieszkodliwić wszelkie zbrodnicze zakusy i znieść z powierzchni ziemi szkodników” — mówił w Sztokholmie prof. Joliot - Curie. „My nie prosimy podległości wojennych o pokój, my go żądamy. Zmusimy podległości wojennych, by przerwali przygotowania do nowych awantur wojennych” — mówił pisarz chiński Eml Hsiao. „Weszliśmy w okres, gdy zjednoczenie wszystkich uczciwych ludzi może w praktyce pokój obronić” — powiedział w Sztokholmie znany pisarz radziecki, Fadiejew.

Ale w żadnym wypadku potężny rozmach ruchu w obronie pokoju nie może spowodować w szeregach bojowników o pokój nastrojów samouspokojenia, nastrojów beztroski, nie może osłabić ich czujności, nie może osłabić natchnienia walki, poszukiwania za nowymi, jeszcze bardziej mobilizującymi, konkretnymi formami organizacyjnymi, walki w obronie pokoju. Każdy wzrost naszych sił utrudnia wprawdzie podległości wojennym realizację ich planów, ale również powoduje wzrost ich selektywności, ich awanturności. Zadaniami bojowników o pokój, ich awangardę — klasy robotniczej, jest stworzenie z obozu pokoju takiej potęgi, przed którą opadną ręce podległości wojennych, w obliczu której będą musieli oni skapitulować, zrezygnować ze swej szaleńczej pogoni za zbrodnią — za wojną.

Jedną z tych nowych form walki o pokój jest apel, potępiający broń atomową i rząd, który pierwszy ją zastosuje. Jego siła mobilizująca polega na wyrażeniu i konkretnym określeniu wielkiego, szlachetnego, wspólnego celu wszystkich uczciwych ludzi. Umożliwia on każdemu człowiekowi rozpoznanie podległości wojennych, gdyż nie można dać innej odpowiedzi na apel niż „tak” lub „nie”, innej odpowiedzi niż „jestem za wojną” albo „jestem przeciw wojnie”.

Naród polski z radością wita apel, którego treść odpowiada naszym najgłębszym przekonaniom i dążeniom. Pod apelem uchwalamy w Sztokholmie wielką podpis Polaków — działaczy robotniczych, chłopów, uczonych, literatów, którzy brali udział w sesji Światowego Kongresu Obróńców Pokoju.

W duchu tego apelu działają miliony Polaków, którzy dziś wspólnym Czynem Pierwszomajowym rozwijają i umacniają gospodarcze siły naszego kraju, jednego z ogniw światowego frontu pokoju. Wraz z wszystkimi narodami uważamy za główne nasze zadanie, POKRZYŻOWANIE ZBRODNICZYCH ZAMYŚŁÓW GABRIELI PODLEGACZY WOJENNYCH.

W walce z wrogiem klasowym Dobre wyniki akcji antyspekulacyjnej Narada w Ministerstwie Handlu Wewnętrznego stwierdza zdecydowanie poprawę stanu zaopatrzenia ludności

WARSZAWA (PAP). W Ministerstwie Handlu Wewnętrznego odbyła się narada naczelników wydziałów handlu wszystkich urzędów wojewódzkich oraz przedstawicieli terenowego niedawnego aparatu Ochrony Rynku. W czasie narady przedyskutowano charakter obecnej fazy i pierwsze wyniki walki ze spekulacją oraz nowe metody sprzedaży artykułów przemysłowych, które zapewnią znaczne uporządkowanie handlu, szczególnie na odcinku tekstylnym.

Na naradzie, w której wzięli udział Minister Handlu Wewnętrznego dr Dietrich oraz wiceministerowie: Zawadzki, Mierzwinski i inż. Kutin, zarówno w sprawozdaniach z terenu jak i w dyskusji stwierdzono zdecydowaną poprawę na rynku artykułów przemysłowych. Podkreślono, że dnożenie fakt pełnego nasycenia rynku artykułami spożywczymi, a przede wszystkim mięsem.

Za zasługi w uporządkowaniu rynku, Minister Handlu Wewnętrznego wręczył podczas narady szereg osobom premie pieniężne.

Uczestnicy narady podkreślili w sprawozdaniach rosnącą rolę powołanego ostatnio do życia aparatu

Ochrony Rynku, który w krótkim czasie skierował z górą 300 spraw zatrzymanych spekulantów do odpowiednich władz. M. in. w Krakowie zatrzymano większą liczbę spekulantów, handlujących w cukrowniach i kawiarniach materiałami tekstylnymi.

Spekulanci stosują metodę lokowania swych mebli w mniejszych miastach. W Tarnowie z jednej tylko melny wywieziono dwa duże samochody ciężarowe z tekstyliami.

Równoległe z systematyczną walką Komisji Specjalnej, Aparatu Ochrony Rynku i Społecznych Komisji Kontrolnych, do dalszego uporządkowania rynku tekstylnego przyczynia się w decydujący sposób stosowanie środków ekonomicznych. Na kwiecień zapowiedziane zostało przez Ministerstwo Handlu Wewnętrznego dalsze zwiększenie dostaw tkanin wełnianych w porównaniu z marcem, w którym sprzedaż tekstylii osiągnęła rekordową wysokość. Będzie również na rynku więcej kretonu i jedwabiu.

Coraz skuteczniej działa wprowadzony ostatnio nowy system planowania sprzedaży i kontroli wykonania planów przez placówki Cen-

tral Handlowych, a w ich liczbie i Centrali Tekstylnej. System ten wprowadza — obok planów kwartalnych — tzw. preliminarze miesięczne, potrzebne zastosowania nowego systemu wynika — jak wyjaśnił przedstawiciel MHW — z rezultatu tego, że kierownicy placówek terenowych samowolnie przekraczali plany miesięczne w ramach planów kwartalnych, co prowadziło do nierównomierności zaopatrzenia. W lutym br. np. Łódź i Warszawa dwukrotnie przekroczyły plan sprzedaży tekstylii, w wyniku czego kilka województw wykonało plan w 50 — 70 proc. Taki stan rzeczy wykorzystywali spekulanci, przetrzymując tekstylii z jednego terenu na inny.

Miesięczne preliminarze stanowią formę planowania bardziej precyzyjnego oraz zapewniają bardziej równomierne dystrybucje i zaopatrzenie. Kierownicy hurtowni artykułów przemysłowych zobowiązani są do ścisłego przestrzegania preliminarzy miesięcznych, a samowolne dokonywanie zmian jest niedopuszczalne.

Wpływ terenu na ustalanie preliminarzy miesięcznych zapewnił jest w ten sposób, że Centrala Handlowa wysłała wstępne dane do eks pozur terenowych, które dokonują podziału terytorialnego na powiaty. Plan opiniowany jest przez Wojewódzki Wydział Handlu i wraca na stopie do Centrali Handlowej, by uzyskać ostateczne zatwierdzenie Ministerstwa. Końcowy podział tak określonej puli na powiaty dokonywany jest przez Wojewódzki Wydział Handlu.

Otwarcie Dębickich Zakładów Przemysłu Gumowego

KRAKÓW (PAP) — W Dębicy (woj. rzeszowski) nastąpiło w dniu 1 kwietnia br. uroczyste otwarcie Dębickich Zakładów Przemysłu Gumowego.

Na uroczystość otwarcia przybył minister przemysłu lekkiego — tow. Stawiski. Przyjechali również z Warszawy, Łodzi, Krakowa, Poznania i Bydgoszczy przedstawiciele pracy przemysłu gumowego.

Surowe kary za spekulację!

Zofia Wardzińska z Piotrkowa skazana na 5 lat więzienia

Nie przebrzmiały jeszcze echa głosnej sprawy Domickiej Iwaszczko, gdy znowu Sąd Apelacyjny w Łodzi na sesji wyjazdowej w Piotrkowie rozpoznawał wczoraj w trybie postępowania dotychczasową sprawę, w której półtorę tony dowodów rzeczowych świadczyły, że ukrywano przed światem pracy towary, wędrowali krętymi drogami na czarny rynek.

Tym razem ławę oskarżonych zajęła Zofia Wardzińska, mieszkanka Piotrkowa, która gromadziła i ukrywała w celach spekulacyjnych około 1.500 metrów towarów tekstylnych, wartości ponad 1.500.000 złotych, a ponadto — wielkie ilości mydła, proszku do prania oraz zeszyty szkolne.

W świetle przewodu sądowego wyszło na jaw, że jeszcze w 1945 roku

władze Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego wykryły i skonfiskowały u oskarżonej ukrywane w większej ilości materiały tekstylne, którymi już wtedy Wardzińska prowadziła pokątny handel.

Oskarżyciel zażądał dla oskarżonej surowej kary za krzywdę, wyrządzoną klasie robotniczej.

Sąd pod przewodnictwem sędziego S. A. — Mielkiewicza wydał wyrok, mocą którego Zofia Wardzińska skazana została na 5 lat więzienia, 50.000 zł grzywny oraz pozbawienie praw na 3 lata. Od oskarżonej zasądzono również koszty postępowania sądowego w wysokości 10.000 zł.

W motywach wyroku podano, że Sąd wziął pod uwagę konieczność nieubłaganej walki ze spekulacją, podrywającą podstawy zdrowego handlu kosztem mas pracujących.

Titowska szkoła morderców przemyciała do Bułgarii bandytów i zdrajców Trzeci dzień procesu w Sofii

SOFIA (PAP) — W trzecim dniu procesu przeciwko 26 szpiegom i dywersantom jugosłowiańskim w Bułgarii, Sąd Okręgowy w Sofii przesłuchiwał 42 świadków oraz zapoznał się z orzeczeniem rzeczoznawcy.

Świadek NIKOLA NIKOW zeznał, że władze jugosłowiańskie założyły w Niszu oboz, w którym przygotowywano kadry szpiegów, dywersantów i terrorystów dla wywiadu jugo-

słowiańskiego (UDB). Emigrantów bułgarskich, którzy przeszli tym obozie odpowiednio przeszkolenie i przygotowanie „ideologiczne”, wzywano do UDB, gdzie podpisywali oni zobowiązanie do pracy w charakterze agentów wywiadu jugosłowiańskiego. Otrzymywali oni szczegółowe instrukcje oraz informowali byli o sposobie nawiązywania kontaktu z przedstawicielami ambasady jugosłowiańskiej

w Sofii, pod których kierownictwem mieli pracować. Zwerbowanych przez UDB agentów przerzucano następnie pojedynczo, lub grupami na terytorium Bułgarii, gdzie mieli wykonać konkretne zadania natury szpiegowskiej, dywersyjnej i terrorystycznej. Świadek zeznał, że w ten sposób UDB przerzuciło grupę szpiegów, dywersantów i terrorystów, wśród których znajdował się oskarżony MIŁAN CWIETKOW.

Świadek RAFAEL PETKOW był kierownikiem bułgarskiej brygady młodzieżowej, która w roku 1948 w drodze wymiany z Bułgarią pracowała w Jugosławii. Brygada jego zatrudniona była przy budowie autostrady Belgrad — Zagrzeb.

Na tym samym odcinku pracował również oskarżony IWAN BAJALCALIEW, który, jak wynika z zeznań świadka, często przychodził do jego brygady i usiłował wywołać wśród członków brygady wrogość wobec władzy ludowej w Bułgarii. Świadek zeznał, że Bajalcaliew kolportował wśród członków brygady propagandowe materiały titowskie, przy czym układał się do jawnych grób, wobec tych wszystkich którzy protestowali przeciwko nikczemnym oszczerstwom rzucanym przez kłikę Tito na Bułgarię, kraje demokracji ludowej i ZSRR.

W kilku wierszach

50 ROCZNICA URODZIN
PROF. JOLIOT-CURIE

(—) W sali merostwa Montreuil pod Paryżem odbył się uroczysty obchód 50 rocznicy urodzin prof. Joliot-Curie w obecności jubilate i z udziałem ponad tysiąca osób.

DEMONSTRACJE BEZROBOTNYCH W JAPONII

(—) W ostatnich dniach w Kaguaci, na północ od Tokio przed gmachem rady miejskiej demonstrowali bezrobotni, domagając się pracy. Oddziały policyjne rozproszyły demonstrantów. Ostatnio w Japonii było ponad 200 takich wystąpień.

ZAMACH NA PRAWA OBYWATELSKIE W AUSTRALII

(—) Rada związków zawodowych w Melbourne powzięła uchwałę, sprzeciwiającą się rządowemu projektowi zakazania działalności australijskiej partii komunistycznej, jako zamachowi na zasadę wolności zebrań i słowa.

Gangstersko-gestapowskie metody wywiadu USA

Amerykańscy piraci powietrzni porwali trzy samoloty czechosłowackie wraz z pasażerami

PRAGA (PAP) — Jak donosi agencja CTK, przed kilku dniami, niemalże jednocześnie wylatywały z Bratysławy, Ostrawy i Brna do Pragi trzy samoloty pasażerskie. Po pewnym czasie samoloty te, ku zdziwieniu kilkudziesięciu pasażerów, zamiast w Pradze wylądowały na amerykańskim lotnisku wojskowym w Erding, w pobliżu Monachium.

Jak później wyszło na jaw, 7 członków załogi tych samolotów oraz jeden z pasażerów zmusili pozostałą część załogi pod groźbą użycia broni palnej do zmiany kursu i wylądowania w amerykańskiej strefie okupacyjnej Niercie. Wszyscy oni byli w czasie wojny lotnikami RAF.

Jak wynika z wypowiedzi kilkudziesięciu pasażerów, którzy powrócili do Czechosłowacji, uprowadzenie trzech samolotów było dziełem amerykańskiego wywiadu, dziełem amerykańskich terrorystów, szpiegów i dywersantów, działających w Czechosłowacji.

Jest rzeczą godną zanotowania, że władze amerykańskie zezwalały przygotowywać wspaniałe przyjęcie bandytom i zdrajcom, którzy uprowadzili samoloty czechosłowackie, witała ich jak współwinów. Natomiast wobec kilkudziesięciu obywateli czechosłowackich, którzy odrzucili beczelą propozycję pozostania w Niemczech i nie chcieli stać się zdrajcami ojczyzny, amerykańskie władze okupacyjne zastosowały gestapowskie metody terroru, traktując ich w sposób wyjątkowo brutalny. Przedstawiciele wywiadu amerykańskiego dokonali rewizji obywateli czechosłowackich, przesłuchując ich przez wiele godzin. Za przykładem gestapowców agencja amerykańska fingowała egzekucję obywateli czechosłowackich, domagając się od nich informacji interesujących w wiad amerykański. Szczególnie brutalnie potraktowali oni obywatela czechosłowackiego, Nejepinkę, który odmówił opuszczenia samolotu, uważając, iż stanowi on część suwerennego terytorium czechosłowackiego. Żołnierze amerykańscy brutalnie wywieźli go z samolotu i następnie osadzili w więzieniu. Oficerowie wywiadu amerykańskiego zrywali odznaczenia z piersi obywateli czechosłowackich. Deputowanemu do Zgromadzenia Narodowego, członkowi partii socjalistycznej, Fisi, zwrócili oni podartą legitymację polską.

„Rude Pravo” w artykule pt. „Prowokacja imperialistów amerykańskich” podkreśla, że na lotnisku w Erding obywateli czechosłowackich odczytywano poglądy lekce o osławionej „demokracji” amerykańskiej i „amerykańskim stylu życia”.

Nawigując do pełnej godności postawy uprowadzonych pasażerów czechosłowackich dziennik stwierdza, że obywateli czechosłowackich dali Amerykanom lekcję dumy narodowej i prawdziwego patriotyzmu — o cech, o których Amerykanie dawno już za-

NOTY CZECHOSŁOWACKIE DO USA

PRAGA (PAP) — Dnia 30 marca Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Czechosłowackiej wręczyło ambasadzie USA w Pradze dwie noty w związku z wyładowaniem trzech samolotów czechosłowackich na amerykańskim lotnisku wojskowym w pobliżu Monachium.

Istnieją biografie polityczne, które, średniowieczne w najobojętniejszym stylu encyklopedycznej wzmianki, brzmią jak okrutny pamflet. Taką jest biografia zmarłego przywódcy SFIO, Leona Bluma.

Historia jego życia jest klasycznym przykładem drogi prawniczej przywódcy socjalistycznej, który z pozycji współpracy z burżuazją, pokrywanej socjalistyczną frazeologią, stał się wreszcie do zdradzieckiego sprzyśnięcia z najbardziej reakcyjnym odcieniem burżuazji w otwieraniu wrót faszyzmowi i wojnie.

Rozpocząwszy swą karierę publicysty jako salonnego krytyka teatralny bogatej burżuazji i autor estetyzującej rozprawki „O małżeństwie”, Leon Blum zamysłał o karierze urzędnika, w roku 1914 widzimy go na stanowisku dyrektora gabinetu ministra robót publicznych. Właściwa jego kariera polityczna rozpoczyna się z końcem pierwszej wojny światowej w charakterze członka działacza SFIO i dyrektora „Populaire’a”. Na słynnym kongresie socjalistycznym w Tours (1920), na którym większość delegatów wypowiada się za przystąpieniem do Międzynarodówki Komunistycznej, Blum znajduje się w mniejszościowej grupie prawicowej, która, odmawiając respektowania woli większości, dokonuje rozłamu i konstituuje się jako SFIO.

W roli premiera rządu Frontu Ludowego Blum jest rzeczniczką „paury” w realizacji postulatów robotniczych, tj. zahamowania ofensywy proletariatu francuskiego. Określa on sam siebie jako „lojalny zarządcą ustroju kapitalistycznego”.

Po wybuchu faszystowskiego puczu frankistowskiego, skierowanego przeciw legalnemu rządowi Hiszpanii republikańskiej, (1936 r.) Blum rzuca pierwszy myśl o „nieinterwencji”, tj. o uniemożliwieniu dostaw broni zaatakowanemu republikanom, co umożliwi sukces interwencji Hitlera i Mussoliniego na rzecz faszystowskiego rebelianta.

W okresie Monachium Blum występuje jako obrońca kapitulacji Daladiera, rozpowszechniając kłamliwą tezę o „ratowaniu pokoju”

Pierwsza nota stwierdza, że osoby, którzy pod groźbą użycia broni zmusili pilotów do zmiany kursu samolotów, dopuścili się przestępstwa kryminalnego, narazili na poważne niebezpieczeństwo życie pasażerów i zgodnie z obowiązującym w Republice Czechosłowackiej ustawodawstwem, powinni ponieść karę. Ministerstwo domaga się przeto od rządu USA, wydania 8 lotników czechosłowackich, jako przestępców kryminalnych w celu przekazania ich sądowi czechosłowackiemu.

Druga nota wyraża protest przeciwko brutalnemu i bezceremonialnemu postępowaniu amerykańskich władz okupacyjnych w Niemczech wobec obywateli czechosłowackich i domaga się ukarania winnych.

Życie, które było pasmem zdrady i zaprzaństwa

przez monarchijczyków. Nazajutrz po podpisaniu paktu monachijskiego pisał w redagowanym przez siebie „Populaire” o swym „uczuciu ulgi” z powodu osiągniętego „porozumienia”.

Aresztowany przez Gestapo w roku 1940 i internowany w obozie, Blum korzysta z oddzielnego komfortowego mieszkania a komenda obozu pozostawia mu swobodę pisania, rzecz absolutnie bez precedensu w stosunku do innych więźniów obozowych. Leon Blum wykazuje się swobodą dla napisania kłódką, w której zamieszcza nikczemne oszczerstwa pod adresem Francuskiej Partii Komunistycznej. Dzieje się to wówczas, gdy patrioci francuscy walczący pod przewodem tej partii z najzłocześniejszymi hitlerowskimi, padają ofiarami od kul hitlerowskich plutonów egzekucyjnych. Antykomunistyczne oszczerstwa Bluma podjęte po wyzwoleniu przez czołowe dzienniki reakcji francuskiej stały się hasłem wspólnego antykomunistycznego frontu partii burżuazyjnych i kolaboracyjnych.

W czasie pobytu w obozie uzyskuje także Blum od obozowego obersturmführera SS zezwolenie na wstąpienie w związku małżeńskie.

Wróciwszy po wyzwoleniu w aureoli „wiedzy politycznej” do Francji, Blum występuje na kongresie socjalistycznym za uniesieniem o program partii sformułowania o „walce klas” i określa się jako „idealista”. W płaszczyźnie politycznej występuje przeciw jednolitemu frontowi z komunistami. Jest Blum natomiast rzeczniczką koalencji z MRP i śpiewa hymny na cześć „duchowej potęgi” Watykanu.

W roku 1946 wyjeżdża z ramienia rządu francuskiego do Waszyngtonu, jako negocjator pierwszych układów ze Stanami Zjednoczonymi. Układy te zaprzędały Amerykę m. in. francuski przemysł filmowy i stanowią wstęp do wprężenia Francji w „plan Marshalla” i pakt atlantycki. W kwietniu 1947 r. konferuje z Blumem w Paryżu ówczesny „latający ambasador” USA, Bullit, w sprawie ostatecznego uniesienia komunistów od współudziału w rządach, co też następuje w miesiąc później. Następnie Blum patronuje formowaniu rządów „trzeciej siły”, a jednocześnie bardziej, albo mniej jawnie

współpracuje — zwłaszcza przy represjach politycznych i kombinacjach wyborczych — z partią de Gaulle’a — RPF, która ujawnia otwarcie charakter ligi faszystowskiej. „Plan Marshalla” znajduje w Blumie entuzjastycznego poplecznika, w serii artykułów „Populaire’a” sławi Blum „bezinteresowność” i „szczerłość” amerykańskich imperialistów. Jednocześnie głosi cynicznie, że Francja powinna się wyrzec „pewnej części swej suwerenności”.

Kosmopolitizm miliardów z Wall Street znalazł w nim najgłębszego orędownika. Dla wzmocnienia chwycił się pozycji dolara, ten „lojalny zarządcą ustroju kapitalistycznego” go toż jest zaprzędać niepodległy byt własnego kraju i wszystkich krajów europejskich.

Blum pozostawił rodzinie ogromny majątek w papierach wartościowych, akcjach i nieruchomościach. Syn jego, dyrektor wielkich zakładów samochodowych Hispano - Suiza, pierwszy zastosował w końcu roku 1949 lokaut w stosunku do swych robotników, usuwając ich siłą z fabryki. Blum błogosławił, rzecz jasna, wszystkie terrorystyczne poczynania swojego pupilka Jules Mocha.

Ostatnim dniom Bluma towarzyszy wybuch olbrzymiej afery generałów Reversa i Mastia, która obnaża niestęchaną korupcję i zginię, toczącą jego partię i haniebnie kompromituje jej najwybitniejsze postacie.

W chwili gdy umiera, partia ta, której prze wodniczył 30 lat bez przerwy, leży w gruzach. Szeregi jej od dawna już opuścili robotnicy i ludzie pracy.

Bohaterska walka ludu francuskiego przeciwko marshallowskim imperialistom w obronie pokoju i niezawisłości narodowej jest żywym przejawem bankructwa i flakasa wszystkich fałszywych ideologicznych, jakim Blum usiłował za truć umysły klasy robotniczej. W ogniu walki tej budują się do życia wciąż nowe siły, które wbrew wszelkim zdrajcom i dywersantom nasyłanym przez burżazję do szeregów robotniczych, wywalczą dla Francji pokój i bezpieczeństwo, postęp i socjalizm.

M. BIBROWSKI
(Trybuna Ludu)

W 101 rocznicę śmierci wielkiego poety

Juliusz Słowacki na tle epoki

Sztuka Juliusza Słowackiego potwierdza prawdę, iż z dzieł wielkich twórców zostają jako trwałe dorobek kultury przede wszystkim to, co najświeższe posiada związek z rzeczywistością społeczną ich epoki, z jej ideami przewodnimi.

Słowacki jest jednym z najbardziej postępowych twórców polskich okresu romantyzmu. Idee postępowe organicznie złączyły się w dziełach wielkiego poety z problemami artystycznymi, przeniknęły do dzieła tak głęboko, że hasła i myśli społeczno-polityczne znalazły swój wyraz w najwspanialszych formach artystycznych. Poeta, w którym holdująca hasła „sztuka dla sztuki” epoka końca dzieła wieńcowała, artystę rozmiłowanego w wizjach oderwanego od rzeczywistości piękna — stał się przed nami jako głosiciel hasła postępu, władcy ludu, czynu rewolucyjnego. Stanowisko to stwierdza sam Słowacki wielokrotnie nie tylko w bezpośrednich wypowiedziach na kartach listów i pamiętników, lecz przede wszystkim w swych dziełach politycznych, promieniujących tęczowym blaskiem jego słowa.

Opetany „magia słowa” nie zrywa jednak z życiem. Epoka, dzieje: tragedia ludu, sprawy narodowe i ogólnoludzkie przenikają do głębi dzieła Juliusza Słowackiego.

Już pierwsze młodzieńcze utwory, mimo że powstają w okresie wpływu Byrona na twórczość młodego poety, wiążą się z dziejami narodu i atmosferą postępowych kół rewolucyjno-litopadowych 1831 roku. Zarówno „Oda do wolności” jak „Kulik”, „Hymn”, czy „Pieśń legionu litewskiego” przeniknięte są ideą wolności, wiarą w rewolucyjny czyn narodu.

Do utworów tego rodzaju należy też zaliczyć poemat pt. „Lambro — powstanie greckie”. W utworze tym poeta opiewa bohaterską walkę ludu greckiego o niepodległość. Jednocześnie poemat ten zawiera wiele aluzji do sytuacji politycznej Polski po upadku powstania listopadowego. Słowacki w poezji już od najwcześniejszych utworów przedstawia swój własny sąd o sprawach politycznych i społecznych, choć są one, w młodzieńczych zwłaszcza utworach, osłonięte jest aluzjami. W późniejszym jednak

dojrzałym okresie twórczości, momenty polityczne występują wyraźnie i dodają specjalnego charakteru nawet najbardziej lirycznym utworom, w których, jak np. w „Beniowskim”, poeta potrafi z niezwykłą siłą użyć satyry, ironii, sarkazmu.

Zdolność oceny zjawisk społecznych rozwijała się u Słowackiego stopniowo. Młodość poety upływa w cieniu olbrzymiej chmury romantycznej, w atmosferze stylizowania się na duszę cierpiącą, nie rozumianą, obcą zgłębionej codzienności. Ale nawet w tym okresie wielkie wydarzenia polityczne zrywają tę maskę jaką poeta nałożył i ukazują jego wzrastające z narodem serce. Nie zapomnijmy przy tym, że życie poety nie zawsze jest konsekwentne w swym rozwoju.

Słowacki w ostatnim okresie życia na skutek szczególnej sytuacji osobistej i sytuacji społecznej środowiska emigracyjnego — wszedł na drogę mistycyzmu, czego wyrazem jest m. in. „Król Duch”.

Jednakże świadomość sytuacji społecznej i politycznej epoki nie opuszczała poety nigdy i wiarę w postęp, w znaczenie ludu, jako czynnika tworzącego dzieje, zachował na zawsze. Związek z kołami demokratycznymi i demokratycznymi ideami zacieśniał się z biegiem czasu coraz bardziej. Słowacki, po okresie młodzieńczych poszukiwań, utwierdziwszy się w przekonaniu o słuszności swej drogi politycznej, związał swój talent ze sprawą narodu, która dla niego była jednocześnie sprawą postępu, sprawą przemian, przetwarzania się jednych form w inne, doskonalsze. Jego myślenie polityczne nie pozwoliło mu ludzi się, że powstanie Polski da się osiągnąć w drodze interwencji rządów i gabinetów królewskich. Sprawę Polski wiązał ze sprawą wolności innych ludów, nadzieje największe pokładał w rewolucyjnych ruchach ludowych swego czasu.

Dlatego też, rozgoryczony rozbiem i bezwładem politycznym emigracji, w „Anhellim” skazuje warstwę szlachecką na zagładę. Wyzwolenie ojczyzny stanie się udziałem pokoleń przyszłych, a rycerzem, który wyzwoli cały naród jest lud.

W „Anhellim” skazuje poeta na zagładę nie tylko szlachtę, współczesne koła emigracyjne. Skazuje na zagładę całą umysłowość szlachecką i wyraźnie odsłania swe przekonanie o jej nicości. Rozprawa ze szlachetczyzną, w której Słowacki widział jedną z zasadniczych przeszkód do odzyskania niepodległości, zaostreza się w twórczości poety z biegiem czasu coraz bardziej i wyraża się w gwałtownych akcentach „Grobu Agamemnona” w pełnych ironii i wspaniałego gniewu oktawach „Beniowskiego”, tego najbardziej politycznego arcydzieła.

Jednym z najwspanialszych pod względem ideologicznym i artystycznym utworów Słowackiego jest poemat pt. „Do autora Trzech Psalmów”. Była to namietana odpowiedź Zygmunta Krasinskiego, nienawidzaczem wszelkich rządów postępowych, a którego tak przeraził rok 1846.

Nie tak, nie tak, mój szlachetco — bo czyn ludu — nie piosenka, to nie z mieczem w herbie ręka!... woła Słowacki na wstępie tego utworu, kończącego się ostrzeżeniem:

„Ten, kto ojcu powie Rakka
Ten przekleństwo. Węz sę bój,
Bo ten lud, to ojciec twój,
Zeń, jak z cierniowego krzaka
Gotów znowu Bóg wybuchnąć,
Z wichru uwię twarz i lice
I na ciebie, jak na świecę
Iść — i dalej pójść — i zdmuchnąć...”

Tak to wielki poeta, wielbiący się postępu w postaci „ducha wiecznego rewolucjonisty”, nieomylnym instynktem przewidywał zagładę wstępną klas społecznych.

W roku 1843, w epoce „Wiosny Ludów”, Słowacki stał na ziemi polskiej w poznańskim. Blerze udział czynny w ruchu powstańczym. Należał do komitetu powstańczego, kierując powstaniem wraz z członkami demokratycznymi działaczami, jak: Mierosławski, Libelt, Stefański. Słowacki wraz z innymi członkami lewego skrzydła komitetu nawoływał do masowego, zbrojnego wystąpienia chłopów.

Z perspektywy przeszło stulecia od śmierci poety patrzymy dziś na Słowackiego, jak na twórcę, z którego skarbów artystycznych czerpie dziś cały naród.

Bohdan Ostromecki

O! Polsko...
Ciebie się żadna truzinna nie imie —
Krzyż twym Papięzem jest — twa zgraba w Rzymie! *

Tam są legiony zjadliwe, robactwa!
Czy będziesz czekać, aż twój lańcuch zjedzą?
Czyli rozwinięz twoje mściwe bractwa, **
Czekając na tych, co pod tronem siedzą,
I krtwią handluja i duszą biedactwa,
I sami tylko o swym klanitwie wiedzą,
I swym bezkrotnym wyszydzały palcem
Człeka, co nie jest trupem — lub padalcem.

Lecz pokój z nimi — nie, ten brud ruchomy
Nie zna pokoju — więc życzenia próżne!
Niechaj więc wlażą w zakurzone domy,
Niech plwają na miecz — stworzenia ostrożne.
Aby zardzewiał, nim będzie lakomy
Ich zgitych karków, niech mają usłuszne,
W jadzie maczane pióra — dusze w bagnie —
Niech żyją — takiej krwi — nikt nie zapragnie.

Czołem bijący w marmur Chrystusowy,
Kiedym się skarżył na kłatwy i zdrady,
Tom się i o ten kielich krwi octowy
Upomniał — i Grób zaparł się: że gady
Z niego nie wyszły — lecz z urwanej głowy
Ten polip odrósł i lud wyszał błąd. ***
Wygnąć go była kiedyś wielka praca...
Ma nas za trupa ten szakal — i wraca...

(J. Słowacki — „Beniowski”)

*) Słowa te dyktuje poecie „stanowisko” papieża Grzegorza XVII, który w 1832 roku ogłosił bullę potępiającą Powstanie Listopadowe.

**) „mściwe bractwa” — tajne związki patriotyczne, walczące o wolność narodu.

***) „polip odrósł — i lud wyszał”; poeta ma tu na myśli zakon Jezuistów, rozwiązany w 1773 r. przez papieża Klemensa XIV, a wznowiony w r. 1814 przez papieża Piusa VII.

Geografia przed Kongresem Nauki Polskiej

dr. Jan Dylk,
profesor geografii Uniw. Łódzkiego

GEOGRAFOWIE POLSCY, podobnie jak i przedstawiciele innych dyscyplin naukowych, mają pełną świadomość doniosłego znaczenia Kongresu Nauki Polskiej. Wiadomo już dziś, że będzie on miał decydujące znaczenie dla przyszłego rozwoju nauki polskiej.

Mowa w tej chwili o doniosłości bezpośredniej dla naszej nauki. Niewątpliwie jednak wyniki i postanowienia Kongresu będą oddziaływać w daleko większym zakresie. Z podstawowych założeń Kongresu naszkicowanych już zwłazie, lecz wyczerpująco w „Głosie Robotniczym” przez R. KTORA CHAŁASIŃSKIEGO wynika, że osiągnięcia Kongresu muszą się zaznaczyć we wszystkich zasadniczych dziedzinach życia zbiorowego. Muszą one spowodować dalsze wzmocnienie rozwoju gospodarczego Państwa, dopomóc w dziele przebudowy społecznej, służyć pomocą w rozwiązywaniu wielu zagadnień państwowych zarówno w dziedzinie materialnej jak i ideologicznej.

Powiązanie nauki z życiem, z potrzebami Państwa — to pierwszy z zasadniczych celów zbliżającego się Kongresu. Wynika stąd potrzeba rozważenia tematyki prac badawczych, określenia hierarchii zagadnień ze względu na wymagania życia zbiorowego.

Nowy styl życia i pracy w Polsce Ludowej obowiązuje również naukę. Konsekwencja tego stwierdzenia musi być rozważenie form i metod pracy naukowej. Jako postulaty główne można wskazać: ekonomikę pracy naukowej i zasadę badań zespołowych we wszystkich dziedzinach. Współczesna gospodarka planowa jest najbardziej niebezpieczną ilustracją tej zasady. Stąd nie tylko wzór organizowania pracy naukowej, lecz również obowiązek nauki polskiej. Idzie tu bowiem nie jedynie o dostosowanie metod zorganizowanej pracy naukowej, ale o rolę, jaką nauka powinna spełniać w życiu zbiorowym społeczeństwa.

W przygotowaniu kongresowych wyraża się dwa etapy. Pierwszy poświęcony jest krytycznej ocenie dorobku nauki w Polsce Ludowej. Drugi prowadzi do zaprojektowania planów badań.

Postawę geografów wobec Kongresu określa zasadniczo i najlepiej wyraża się dwa etapy. Pierwszy ogólnie znany fakt, że geografia jest nauką bardzo silnie związaną z życiem. Odnosi się to do wszystkich jej działów. Należy przy tym podkreślić, że najbardziej podstawową rolę spełnia geografia fizyczna. Wystarczy zwrócić uwagę, że opracowania morfologiczne, klimatologiczne i hydrograficzne od dawna służą jako tło podstawowe dla gospodarki planowej.

Wysoki stopień zaangażowania

geografii w życiu praktycznym, zwłaszcza w gospodarce planowej, uzasadnia wielkie zainteresowanie geografów dla Kongresu i sprawia, że geografia już obecnie jest w znacznej mierze przygotowana.

Wspomniane zaangażowanie geografii w życie zbiorowe nie jest realizowane jedynie indywidualnie, lecz w bardzo znacznym zakresie posiada formy zorganizowane w ramach Polskiego Towarzystwa Geograficznego.

Polskie Towarzystwo Geograficzne odgrywa decydującą rolę w życiu i rozwoju geografii w Polsce. Jest podstawą licznych konaktów geografów polskich. Wystarczy powiedzieć, że wszystkie czynności w pracy badawczej spotykają się kilka razy w roku. No we programy szkolne były opracowane i przedyskutowane na 4 konferencjach w Polskim Towarzystwie Geograficznym. Szerze spraw, związanych z organizacją badań naukowych, opracowano w Towarzystwie, które prowadzi również ewidencję znacznej części badań i planów naukowych

prac geograficznych.

Polskie Towarzystwo Geograficzne stosuje już od kilku lat formę prac zespołowych. Znaczna część tych badań zespołowych — to prace zlecone przez instytucje państwowe. Inne były podjęte z własnej inicjatywy Towarzystwa. Szczególną rolę odgrywa Wydział Spraw Naukowych P.T.G., kierowany do niedawna przez prof. dra Stanisława Leszczyńskiego, obecnego Prezesa Towarzystwa.

Sprawy geografii w organizacji Kongresu Nauki Polskiej reprezentuje Podsekcja Geograficzna, która jest częścią składową Sekcji Nauk o Ziemi. Podsekcja Geograficzna przewodniczy dr. Mięczyłowskiemu prof. U. J. Nie jest przypadkiem również, że prof. Klimaszewski jest równocześnie przewodniczącym Wydziału Spraw Naukowych P. T. G. Pozostali członkowie Podsekcji należą także do Wydziału Spraw Naukowych P.T.G.

Prace Podsekcji Geograficznej są w pełnym toku. W obecnym stadium przygotowań robota dzieli się na dwa zasadnicze działy.

Jeden obejmuje rejestrację dorobku wszystkich ośrodków badań geograficznych w Polsce. Na pierwszy plan wysuwają się tutaj instytuty i zakłady uniwersyteckie. Jednakże zbierane są również materiały w innych, poza uniwersyteckich instytucjach, które chociaż częściowo przeprowadzają badania geograficzne. Jako przykład między innymi może służyć PKPG Departament Planów Regionalnych i Lokalizacji.

Materiał ten jest zbierany bezpośrednio przez członków Podsekcji, którzy przeprowadzają konsultacje z kierownikami zakładów. Przeprowadzona rejestracja ma na celu ocenę planów pracy poszczególnych instytucji.

Drugi dział pracy ma charakter syntetyczny. Wytypowano najważniejsze działy geografii, którym będą poświęcone referaty obrazujące dorobek geografii w Polsce Ludowej. Będzie to bilans dorobku i jego krytyczna ocena.

Naszkicowane prace przygotowane będą ukończone w ciągu najbliższych tygodni. Podsekcja Geograficzna zapozna się z ich wynikami na posiedzeniu, które odbędzie się w Łodzi. Będzie to równocześnie zakończeniem pierwszego etapu prac przygotowawczych.

„Dom Książki” i jego ambitne plany

Przed trzema miesiącami nastąpiła u nas reorganizacja rynku księgarskiego: istniejące księgarnie, prowadzone dotychczas przez „Książkę i Wiedzę”, przez spółdzielnię „Czytelnik”, „Współpracę”, „Wydawnictwo Wojskowe” i „Państwowy Instytut Wydawniczy” — zjednoczone zostały w jednym przedsiębiorstwie pod nazwą „Dom Książki”.

To połączenie przyniesie i czytelnikom i samym wydawnictwom wiele korzyści. Jak dotąd bowiem — każda z księgarni sprzedawała prawie wyłącznie swe wydawnictwa.

Nie jest to jedyna korzyść wypływająca z reorganizacji naszego księgarstwa. Nowa placówka, która przeleża już na terenie województwa łódzkiego 65 sklepów księgarskich, przystąpiła do energicznej pracy na terenie naszego miasta i województwa.

Zreorganizowane księgarstwo łożące ma szereg zadań do spełnienia. Obok już istniejących księgarni o ogólnych zadaniach — utworzona zostanie w Łodzi księgarnia dziel. mar-

patrzona bogato we wszystkie wydawnictwa z tej dziedziny. Przy ul. Narutowicza 34 powstanie księgarnia zukowa — zaopatrująca i inicjująca uniwersytecką we wszelkiego rodzaju konieczne podręczniki. Księgarnia, sprzedająca książki wyłącznie w obcych językach, mieścić się będzie przy ul. Piotrkowskiej 133.

Poza tym przy ul. Piotrkowskiej powstanie księgarnia — gdzie będzie można zamówić i prenumerować książki polskie i zagraniczne. Odbędzie się tutaj będzie również sprzedaż ratalna dzieł kosztowniejszych oraz wydawnictw zbiorowych. Będzie tu można także nabyć na doładowanie wielkie encyklopedie i t.p. pomnikowe wydawnictwa.

Księgarnia przy ul. Piotrkowskiej 47 będzie prowadziła również systematyczną OBSŁUGĘ BIBLIOTEK ZAKŁADÓW FABRYCZNYCH I GMINNYCH; zajmi się w ogóle ORGANIZACJĄ BIBLIOTEK. Dostarczą bibliotekom odpowiednich fachowców, druków i t.p.

Księgarnia powyższa zajmie się także odsprzedażą książek instytucjom umiarkowanym. Zorganizuje

ksiółki w Domach Towarowych, wystawi ksiółki księgarnie w fabrykach, zakładach pracy, instytucjach i organizacjach społecznych. Wyśle będzie ruchome ksiółki na wszelkie uroczystości. Zorganizuje sprzedaż sezonową książek — LOTERIE ULICZNE, kiermasze itp. Wyśle wyszkolone ekipy księgarskie NA TARGI I JARMARKI. Zorganizuje ruchome księgarnie, tak zwane „BIBLIOTUSY”, które systematycznie będą odwiedzały każde miejscowości na terenie naszego województwa.

edną z ciekawszych innowacji będzie RUCHOMA SPRZEDAŻ KSIĄZEK PRZED ZAKŁADEM PRACY W DNIACH WYPLAT — tak, P. ROBOTNIK MOŻE SIĘ ZAOPATRYĆ NA MIĘJSCU W TANIA I POZYTYCZNA KSIĄŻKĘ.

Szczególną opieką, zostanie otoczona wieś polska. Oprócz wspomnianych, już „bibliobusów” teren województwa objęty zostanie przez instytucje tak zwanych „KSIĄŻKONOSZÓW” — którzy będą systematycznie roznosili p. usiach i osadach książki prenumerowane, względnie zamawiane przez ludność.

Z myśli i uwag Juliusza Słowackiego

Bogactwo języka zależy na śmiałości i pięknych wyrażeniach — a harmonia na poważyłości i szcerości wyrażach — i na otwartych samogłoskach, nie zaś na skupieniu krótkich jednosylabowych słów i na sprawnym łączeniu razem tętniących półgłosek, tak, żeby każda miara wierszowa była garścią zbitych razem w jedno, dźwięków. Cudowny jest język Kochanowskiego i Jana Piora — cudowny Mickiewicza, kiedy unika słów maleńkich — a obrotem mowy tak władną, że cała rzecz bez przyimków i zaimeków wymalowana jest obywatelami, błyskawicami i słowami. I tak szeroko frasa wylicza obraz lub myśl, kryształem obleczona.

(Z ARTYKUŁU „O POEZJACH BOHDANA ZALESKIEGO”)
Piękność języka zależy na świeżości wyrażań, nie na indywidualnym i ekscentrycznym toku mowy; ta jest maniera.

(Z ARTYKUŁU „O POEZJACH BOHDANA ZALESKIEGO”)
„człowiek jest jedną istotą, która mając kształt piękny, sama jednak o stroju swoim myśleć powinna.

(Z ARTYKUŁU „O POEZJACH BOHDANA ZALESKIEGO”)
Ja to wiem, że szarlataneria można ludzkość oszukać — zmusić ją do uczynienia rzeczy dobrej, dawszy jej miecz z fałszu, miecz dziecka otowiany — ale się potem ludzkość mści straszliwie, mści hańby i plamy rozumu swego krwią rewolucyjną. Zabroniłem więc sobie wszelkiego fałszu, nawet w środkach; mogą mi więc ludzie ubiedz — ale wiem, że w. wypredzą.

(Z „RAPTULARZA”)
We wszystkim chcąc wyjść z biedy, trzeba drogę odmienić, trzeba formę ugiąć nową. Lecz trzeba to uczynić energicznie, nie tracąc czasu na zatrzymywanie rzeczy, które od nas odlatują to przepaść. A pańszczyzna i królowanie szlachty polskiej jest jedną z takich rzeczy róż, które już Polska na wieki utraciła. A że powinna to utracić, to świadczy mała miłość, którą sobie u ludu zyskała.

ZE LISTU DO H. I. S. JANUSZEWSKICH, GRUDZIEŃ, 1846)

Czujność bolszewicka — potężnym orężem walki z wrogami demokracji i socjalizmu

Prof. B. Wolin

Wielcy wodzowie proletariatu, Lenin i Stalin, trwali niewzruszenie na straży czystości nauki marksistowskiej i jednoci partii bolszewickiej. Na przestrzeni całej historii partii toczyli oni nieprzejednaną walkę przeciwko „ekonomistom” i „mieszczkom”, przeciwko trockizmowi i bucharinowcom, przeciwko wszelkim odchyleniom nacjonalistycznym, gromiąc bezlitośnie wszystkie wpływy burżuazyjnego w szeregu klasy robotniczej i jej partii. Wielcy wodzowie rewolucji nawoływali zawsze do czujności bolszewickiej, do tego wyprobowanego narzędzia walki z wrogami socjalizmu. Partia bolszewicka żądała od swych członków, aby nie pozwalali sobie na bezrozkaz i niefrasobliwość, aby pamiętali, że wróg klasowy jest chytry i podstępny, gotów do wdzięwania na siebie wszelkiego rodzaju maszek, byle tylko przednieć na najważniejsze odcinki działalności państwowej i do szeregów partii.

Już w zaraniu rozwoju państwa socjalistycznego, w roku 1920, w swym słynnym dziele pt. „Dzieciła choroba lewicy w komunizmie” wielki Lenin przestrzegał partię komunistyczną całego świata, że „burżuazja nasyla i nasyciła będzie prowokatorów do partii komunistycznych”.

„Łatwiej zdobywa się twierdzący od wewnątrz” — uczy towarzysza Stalina. — Aby odnieść zwycięstwo, należy przede wszystkim oczyścić partię klas robotniczej, jej sztab kierowniczy, od kapitulanta, dezertora, łajdaka, zdrajcę.”

Na całej przestrzeni bohaterskiej drogi partii bolszewickiej, Lenin i Stalin walczyli o rozgromienie ideowe i przepędzenie z szeregów klasy robotniczej przedstawicieli partii drobnonieszczęśliwych — eserowców, mieszczków, anarchistów, nacjonalistów. Jedynie dzięki bolszewickiej przynajmniej, dzięki czujności i umiejętności demaskowania w porę, udało się partii rozgromić oportunistów, usiłujących na drogę zachodnio-europejskich pracowniczych socjalistów. Jedynie dzięki temu można było zachować dyscyplinę proletariatu, zwyciężyć interwencję wojenną, zbudować socjalizm.

Historia Partii Komunistycznej ZSRR mówi nam, że wszystkie grupy antypartyjne były w istocie grupami zdrajców klasy robotniczej wewnątrz partii. Nie należy się więc dziwić, że trockiści, bucharinowcy, odchyleni nacjonalistyczni, ci nieprzejednani wrogowie narodu wczepili się później kończyli na tym, na czym kończyli mieższewicy i eserowcy: stawiali się płatnymi agentami wywiadów faszystowskich, szpiegami i sabotażystami, mordercami i dywersantami, szkodnikami międzynarodowego imperializmu.

Budując pierwsze na świecie państwo socjalistyczne, naród radziecki w pełni docenił znaczenie ostrzeżenia towarzysza Stalina, że „wraz ze wzrostem potęgi państwa radzieckiego, wzrastać będzie opór niedobitków klas umiarkowanych. Dla tego właśnie będą one przechodziły od jednej form wypadów do innych, jeszcze gwałtowniejszych form wypadów...”

W roku 1928 w rejonie szachtynskim Zagłębła Donieckiego wykryto wielką organizację dywersyjną burżuazyjnych specjalistów, zatrudnio-

nych w owym czasie w przemyśle radzieckim. Działając w myśli dyrektyw kapitalistów zagranicznych, sabotażysty ci niszczyli maszyny, powodowali katastrofy, robili wszystko co w ich mocy, aby zmniejszyć wydobywcę węgla. Charakterystyczną sprawą szachtynską jako wrogi akt kapitału międzynarodowego i jego agentur przeciwko władzy radzieckiej, towarzysza Stalina uprzedzał, że tego rodzaju wystąpienia będą się powtarzały. Dlatego też mówił on — „zadaniem naszym jest wzmożenie maksymalnie czujności i mieć się na baczności”.

Partia zdemaskowała bez litości i rozgromiła kontrrewolucyjną trockistowsko-bucharinowską bandę, za przedanych międzynarodowemu imperializmowi dwulicowców i morderców. Od pierwszej chwili wybuchu Rewolucji Październikowej ci wrogi wrogi narodu, z Trockim, Zinowiewem i Kamieniewem na czele, uknułi spisek przeciwko Leninowi i Stalinowi, przeciwko partii i państwu radzieckiemu. Gdy władza radziecka stawała pierwsze kroki, już wtedy starali się oni doprowadzić do zguby kraj radziecki. W okresie walki bolszewików o pokój brzeski, który miał dać chwilę wytchnienia młodemu państwu radzieckiemu, ci wrogowie narodu starali się wszelkimi siłami zerwać rokowania pokojowe, spowodować natarcie Niemców na republikę radziecką.

W świetle procesów z roku 1936-1937 okazało się, że to właśnie banda wrogów narodu kierowała zbrodniczą ręką zamachowca, ręką, która zadała wielkiemu Leninowi ranę latem 1918 r.

W walce przeciwko państwu radzieckiemu nie zawahali się oni podnieść zbrodniczej ręki na najbliższego towarzysza broni wielkiego Stalina — na płomiennego trybuna partii bolszewickiej, Sergiusza Kirowa. Bandyci zamordowali skrytobójczo współpracowników Stalina — Mienzińskiego i Kujbyszewa, zgładzili po bestialsku wielkiego pisarza proletariackiego Maksyma Gorkiego.

Zamordowanie Kirowa stanowiło dowód, że w niektórych organizacjach partyjnych zapanowała niefrasobliwość i ślepotę polityczną. Dlatego też w łście do organizacji partyjnych, wystosowanym w związku z zamordowaniem Kirowa, KC WKP(b) zażądał, aby zerwano z nastrojami destruktory, aby wyrzucano się myśli, jakoby w miarę wzrostu sił partyjnych wróg stawał się coraz bardziej nieszkodliwy i „oswojony”.

W świetle procesów 1936-1937 r. przed całym światem wystąpiła na jaw nikczemna droga zdrajców narodu. Sąd radziecki rozwikłał kłębek zbrodni, popełnionych przez Zinowiewa, Kamieniewa, Piatakowa, Radka, Bucharina z Trockim na czele.

Naród radziecki unicestwił najmiłotów reakcji międzynarodowej i ostatecznie ich rozgromił. Bolszewicka przynajmniej czujność pomogła partii w porę wykryć i zdemaskować zbrodnicze zakusy wrogów, starających się zawrócić kraj radziecki do kapitalizmu.

Czujność — to oręż, który partia bolszewicka silnie dzierży w swych rękach. Partia nie zapomina o ostrzeżeniu, które padło z ust wielkiego wodza, Józefa Stalina, ostrzeżeniu, że póki istnieje okrzyk kapitałistyczny, póty obóz socjalizmu nigdy nie może się czuć zabezpieczony przed wszelkiego rodzaju wrogimi wypadami ze strony imperializmu i jego agentury.

Historyczny etap przebyty przez partię Lenina-Stalina, stanowi wzór dla wszystkich krajów i narodów. Niezrównane przykłady zwycięskiej realizacji idei Marksa-Engelsa-Lenina-Stalina, nieustraszonej walki o wolność i niezawisłość ojczyzny socjalistycznej, głębokiej, leninowsko-stalinowskiej ideowości i zasadniczego stosunku do zagadnień, właściwych bolszewikom czujności i dyscypliny proletariackiej, są dla partii komunistycznych i robot-

Tito — jeden z ulubionych instrumentów amerykańskiej polityki jadu, kłamstwa i plugawych oszczerstw.

Na scenie łódzkiego „Teatru Nowego”

Robotnik — twórcą i gospodarzem

(O sztuce Aleksandra Korniejczuka — „Makar Dubrawa”)

Jest w pierwszym akcie sztuki A. Korniejczuka piękny moment, gdy stary górnik z Donbasu, Makar Dubrawa, tłumaczy synowi, na jaką intencję została zasadzona jabłoń w jego ogrodzie:

„Tu — powiada ze wzruszeniem — podczas zamieci śnieżnej, obowiązuje bitwie członek Rewolucyjnej Rady Wojennej, towarzysze Stalina i nasz kraj Kim Woroszyłow. Rozmawiali z górnikami. Towarzysz Stalin zapytał górników: Czyja własnością była ta kopalnia? — Anglików. — A ta? — Francuzów. — A ta? — Niemców. A ta oto? wskazał na naszą. — Także...”

Zaraz po zakończeniu wojny te oto dwie komsomolki stanęły do pracy nad odbudową kopalni „Gwiazda”. Północnały swą pracę i próżno ciotka chłopka, namawia je do powrotu na wieś: niki już ich nie oderwie od umiłowanego zawodu...

Anglików. — Zamyślił się towarzysze Stalin, patrząc na niego górnicy, ciska zapanowała, tylko wiatr szumi. Podniósł głowę towarzysze Stalin, uśmiechnął się i powiedział: teraz wy, górnicy, jesteście po więcej niż cztery gospodarzami w swoich kopalniach...”

W słowach towarzysza Stalina zawiera się głęboka treść przemian, jakie rosyjskiej klasie robotniczej przyniosła Wielka Rewolucja Październikowa. Górnik, włóknarz, hutnik czy metalowiec, który przed 1917 rokiem był niewolnikiem w kapitalistycznych zakładach pracy, objął się nagle we władanie. Proletariusz, zepchnięty przez system wyzysku i ucisku na najniższy szczebel drabiny społeczno-politycznej, znalazł się za jednym rewolucyjnym zamachem na jej szczycie jako budowniczy nowego ładu, jako pełnoprawny gospodarz robotniczo-chłopskiej Republiki Rad.

To gruntowne, nie mające precedensu w dziejach ludzkości, przeistoczenie warunków życia człowieka pracy dokonuje się w drodze jego wewnętrznego-rewolucyjnego przeobrażenia.

„Szeregowy Wielkiej Rewolucji” — pisał Celina Bobińska w swojej książce pt. „O prostym człowieku w ZSRR” — nabierał nowego mni-

mania o sobie jako o członku klasy dokonującej wielkiego dzieła. Wzrastała w nim godność obywatela. Rozszerzały się jego horyzonty myślowe, wzrastała się skala pojęć. Przeszedł on stopniowo posługiwać się przykładami i skojarzeniami zaczerpniętymi ze swego fabrycznego podwórka, a zaczął myśleć kategoriami państwa i społeczeństwa. Uczył się być zbiorowym gospodarzem swego przedsiębiorstwa i pojmował, że rozwój i losy jego planowego państwa ściśle zależne są od funkcjonowania i rozwoju tysięcy przedsiębiorstw, a więc i każdego z osob-

nożem przemysłu i rolnictwa, przekroczyć ten poziom w bardzo znaczącym stopniu. A zważywszy, że najazd hitlerowski zadał gospodarstwu na rodowemu ZSRR olbrzymie straty, sięgające 700 bez mała miliardów rubli.

Szczególnie wielkich zniszczeń doznał okupant hitlerowski w ojczyźnie „chleba dla przemysłu” — w węglowym Zagłębku Donieckim. Ale nie darmo Donbas wydał z siebie Aleksandra Stachanowa. Bohaterowie wojny narodowej, którym cała Europa zawdzięcza wyzwolenie z pięciomilionowej faszystowskiej, są przecież również bohaterami pracy socjalistycznej.

Oglądaliśmy uprzednio na scenie Teatru Nowego „Brygadę szlifierza Karhana”. W sztuce tej ludzie do niedro dojrzejawia powoli do socjalistycznego stosunku do pracy. W sztuce Korniejczuka bohaterowie mają już ten stosunek od lat we krwi. Tutaj „starczy” jak Makar Dubrawa i jego towarzysze są pionierami „nowego”: nowej, coraz wyższej wydajności pracy, nowych, coraz lepszych metod pracy, nowej, coraz sprawniejszej organizacji technicznej, nowych, coraz skuteczniejszych starań o zdrowie i bezpieczeństwo życia ludzi pracy.

Bo któż się bije w sztuce o przekroczenie norm pięciolatki, o przedterminową realizację planu? Zdało by się, że to powinno leżeć przede wszystkim w „interesie” kierownictwa kopalni „Gwiazda”. Nie

stety, dyrektor kopalni, zięć Dubrawy, Paweł, załamuje się wobec trudności, jak to się mówi „obiektywnych”. Wielkie zniszczenie wojenne, brak wykwalifikowanych kadr, „wygórowane” normy planu pięciolatki... krótko mówiąc: „głowa muru nie przebijesz”. Ale stary Makar Dubrawa, który nie tylko chce dożyć komunizmu, lecz w nim latnych parę lat „pożyć”, młodzi „komsomolcy, Gawryło i Trosza, młodzieńcy przedownicy pracy i stachanowcy, Konrad Topola, świądomi swej roli gospodarzy kraju, zdają sobie doskonale sprawę, że ten „mur”, składa się z łatwych do skruszenia cegieł rutyny, konserwatyizmu i nieudolności administracyjno-technicznej.

Pod twardym naporem bolszewickim mur ten runie, kopalnia „Gwiazda” stanie nie tylko na nogi, ale stanie się pierwszą kopalnią Donbasu (jako kopalnia doświadczalna), a Paweł przekona się dowodem, że nie ma niemożliwości dla radzieckich donbasowców, krajanów łódzkiego, osiągnąć przedwojenny

przejeżdżana wierność zasadom i bolszewicka czujność, powinny cechować wszystkich bez wyjątku członków partii komunistycznych i robotniczych. W tej dziedzinie bezwzględnie wprost pomocy udzieli nieprzebrana skarbnica doświadczeń WKP(b).

Na przykładzie walki, którą partia bolszewicka, pod mądrym kierownictwem Lenina i Stalina, toczyła z wszelkiego rodzaju odchyleniami, po winny partii komunistycznej i robotniczej krajów demokracji ludowej wzmacniać swą czujność rewolucyjną, winny hartować i cementować jedność swych szeregów. Pamiętajmy, że odchylenia, wahanie i chwiejność powodują nieunikniony rozłam i upadek partii, należy — jak trenował — chronić czystość szeregów partii, w porę oczyszczać ją z wszelkich elementów chwiejnych, które mogą wstrząsnąć się do partii.

Korzystając z doświadczeń partii bolszewickiej, kierując się wskazaniemi wielkiego wodza klasy robotniczej i mas pracujących całego świata, towarzysze Stalina, wzmagając jak najbardziej bolszewicką czujność, partię komunistyczną i robotniczą krajów demokracji ludowej, przezwyciężając wszelkie trudności na drodze budowy socjalizmu w swych krajach.

Walka o zwiększenie produkcji, o powiększenie norm wydobywcę węgla, o znaczne przedterminowe przekroczenie Stalino-wskiej Pięciolatki jest w sztuce Korniejczuka nie tylko sprawą kopalni „Gwiazda” i działa jącej na jej terenie organizacji partyjnej — przebiega ona także na terenie „prywatnym”, na terenie radzieckiej rodziny.

W „Brygadzie szlifierza Karhana” stary Karhanowa — to kobieta nieświadoma, kobieta, która nie czuje się jeszcze związana z walką o lepsze jutro. Inaczej ta rzecz wygląda w „Makarze Dubrawie”. Żona starego górnika to bojownicza pracownica socjalistycznej, to człowiek, głęboko rozumiejący istotę przemian, jakie klasie robotniczej przyniosła Rewolucja Październikowa. Potrafi ona przywołać do porządku Makara, gdy się kiedyś, przed wojną, zaczął gubić pod wpływem wódki, potrafi go wesprzeć aktywnie w zaprowadzaniu porządku po wojnie na „Gwiedzie”.

Nieodrodną córką swojej matki jest Olga, żona Pawła. Kocha ona bardzo swego męża, ale miłością człowieka wolnego, miłością kobiety równouprawnionej z mężczyzną, a świadomej celów socjalistycznego budownictwa. Tę miłość Paweł musi zdobywać, musi się o nią starać, między innymi przez zmianę swego stosunku do pracy. Trwanie w błędach rutyniarstwa i zacołania — to nie tylko przegrana na odcinku kopalni, to również przegrana w życiu osobistym, w małżeństwie.

Tyle co do treści sztuki. Sprawa jej budowy artystycznej, wystawienia w produkującym w Łodzi „Teatrze Nowym” oraz stosunku robotniczej widowni do sztuki będą przedmiotem oddzielnych sprawozdań.

Nam jeszcze jedno, o czym to mówiam w sztuce Korniejczuka — to awans społeczny. W kraju, który wy dobywa talenty z mas pracujących — syn Dubrawy, Artem, zajmuje stanowisko majora Korpusu Inżynierów. córka Olga zostaje wybitnym lekarzem, specjalistą higieny i bezpieczeństwa pracy. Awans jednak w Związku Radzieckim, gdzie znakomity uczonej czy pisarz cieszy się równym uznaniem i szacunkiem, jak i wybitna dojarka z kół chłozu, to pojęcie nie tylko szerokie, ale i b. głębokie społecznie. Nie tw. pozycja zawodowa tu decyduje, ale mistrzostwo w swoim zawodzie (w socjalistycznym tego słowa znaczeniu). A pod tym względem stary górnik Dubrawa góruje nad synem — inżynierem i córką lekarzem...

Stefan Stefański

Dzięki czujności bolszewickiej partii robotnicze krajów demokracji ludowej demaskują i skutecznie zwalczają zdrańskich namiotów imperializmu.

Kontrola wykonania uchwał partyjnych

Pierwszy rok budowy podstaw socjalizmu w naszym kraju stawia przed organizacjami partyjnymi poważne zadania. Wypełnienie ich zależy w dużej mierze od stosowania przez organizacje partyjne w swej pracy systematycznej kontroli wykonania przyjętych uchwał.

Odbijające się na terenie kraju zebrania i konferencje wyborcze wykazują, że w wielu organizacjach partyjnych nie jest jeszcze należycie przeprowadzona kontrola wykonania uchwał. Stwierdzili to m.in. w dyskusji towarzysze w bytomskiej hucie „Pokój”, w lubelskich Zakładach Państwowego Monopoli Tytoniowego, w Fabryce Narzędzi Chirurgicznych w Tomsku.

Tow. Szymanek z huty „Ferrum” powiedział na zebraniu wyborczym Podstawowej Organizacji Partyjnej: „Dużo się gadało, nie się nie robiło. Podejmowaliśmy uchwały, lecz nikt nie kontrolował ich wykonania”.

Nowo wybrane władze powinny dużą uwagę zwrócić na systematyczną kontrolę wykonania uchwał partyjnych. Powinny one pamiętać, że kontrola uchwał jest fundamentem bolszewickiego stylu pracy, jest niezbędnym warunkiem dobrego kierownictwa partyjnego, warunkiem, aby przyjęte uchwały lub rezolucje nie zwały się w próżnię, nie zostały wypaczone, lecz prawidłowo i na czas wykonane.

JAK PRZEPROWADZĄC KONTROLĘ WYKONANIA UCHWAŁ?

Jedną z głównych metod jest zadanie systematycznej sprawozdawczości od członków Partii, odpowiednich za powierzone im prace. Początek obowiązków składania sprawozdania jest dla członków Partii bodźcem do lepszego, dokładniejszego i terminowego wykonania zadań.

Wpływa ono na szerokie rozwijanie krytyki i samokrytyki, podnosząc poziom świadomości członków Partii. „Gdy od człowieka nie żąda się sprawozdania z pracy — powiedział tow. Bierut — traci on łączność z kierownictwem, odrywa się od organizacji partyjnej”.

O tym zapomniała np. organizacja partyjna przy kopalni „Barbara-Wyzwolenie”.

Na jednej z oddziałowych organizacji przy szybie „Wyzwolenie” stanął m. in. w sprawie niedostatecznego interesowania się przez dozór długofalowym współzawodnictwem pracy. Zebrani podjęli uchwałę, zobowiązując tow. inż. Dawidowicza do odbicia odprawy z dozorem średnim i wyższym, w celu wciągnięcia ich do udziału w nowej formie współzawodnictwa pracy.

Chociaż minęło kilka tygodni, sekretarz Komitetu, tow. Śladek, nie żądał sprawozdania, nie skontrolował czy odprawa się odbyła, jakie dała wyniki itp. A przecież sprawa udziału dozoru technicznego w współzawodnictwie ma kolosalne znaczenie.

„Literatura Radziecka” Nr 3

Nowy — marcowy numer „Literatury Radzieckiej” przynosi wspomnianą powieść Włery Panowej pt.: „Jasny Brzeg”.

Powieść „Jasny Brzeg”, choć stanowi odrębną całość — wiąże się z literaturą ze stajna powieści Panowej — „Towarzysze podróży”. Kreśli ona mianowicie dalsze dzieje jednego z „towarzyszy podróży” — dyrektora traktu sowchozów hodowli bydła.

Po „Kawalerze Złotej Gwiazdy” — Babajewskiego — jest to druga z kolei powieść o wsi radzieckiej — przedstawiająca życie codzienne i codzienną walkę ludzi, którzy przekształcają świat, którzy budują erę komunizmu w Związku Radzieckim.

Na łamach numeru marcowego „Literatury Radzieckiej” znajduje się również artykuł Tarasienkowa i Riurikowa — „O cechach charakterystycznych literatury radzieckiej” i „Korolienko widział Amerykę”. A. Wołkow daje wnikliwy portret pisarza i publicysty — Aleksandra Serafimowicza. S. Anisimow pisze o dorobku literackim czeskiej powieściopisarki Marii Pujmanowej — a D. Jewgieniew zamieszcza interesujący artykuł o literaturze i folklorze Albanii.

W „Przeglądzie czasopism” E. Hessen zamieszcza dłuższy artykuł o „Kuznicy”. Poza tym numer marcowy zawiera stałe i interesujące rubryki o nowych książkach oraz krótkie życie kulturalno-literackie w ZSRR.

Interesujący numer marcowy „Literatury Radzieckiej” zdobną piękną reprodukcję obrazów S. Grigoriewa „Przebieg do Komsomolu”.

dla wykonania zobowiązań długofalowych przyjętych przez robotników. Prawdziwa kontrola nie może się ograniczyć do wysłuchiwań i omawiania sprawozdań dopiero po wykonaniu danej uchwały. Prawidłowa kontrola wykonania polega na stałym sprawdzaniu, jak wygląda przebieg wykonania zadań.

Taka kontrola pozwala za czasu łatwo i szybko usunąć powstałe braki lub niedociągnięcia.

Wzorem może tu być Komitet Partyjny kopalni im. Józefa Stalina. Sekretarz organizacji partyjnej, tow. Sokół i członkowie Egzekutywy Partyjnej bezpośrednio kontrolują wykonanie w miejscu pracy. Zjeżdżają w dół do kopalni, rozmawiają z górnikami, interesując się wykonaniem zadań, pomagają usunąć trudności.

Tak samo powinny postępować Komitety Partyjne innych zakładów pracy.

Ważne jest, aby podczas procesu wytwarzania, organizacja partyjna sprawdzała wykonalność uchwały, jej słuszność i celowość w specyficznych warunkach danego zakładu i miejsca pracy. Wzorem dla ilustracji mały wycinek spraw produkcyjnych — upłynięcie zbudnych remanentów.

Na zebraniu Egzekutywy Partyjnej przy Technicznej Obsłudze Rolnictwa (TOR) w Szczepiornie koło Kalisza — towarzysze stwierdzili samokrytycznie, że nie uczynili dla upłynięcia znajdujących się w magazynach TOR niepotrzebnych im artykułów. Poszukiwane na rynku artykuły, jak maszynki do krawania wędlin, okna do chłodni, łopaty do smalcu, łaucuchy do wżwania rogacizny, butelki do mleka, kamienie do ostrzenia kos, widły, parniki do ziemniaków itp., leżały nieużytkowane.

Egzekutywa podjęła uchwałę skierowaną do marnotrawstwa, upłynięcia leżących artykułów, nałożenia odpowiednich zobowiązań na członków Partii. Przystąpiła też do codziennej kontroli przebiegu wykonania uchwały. Sprawdzała np., czy odpowiednie instytucje zostały powiadomione o posiadanych przez TOR remanentach, czy natychmiast wysłano odpowiedzi na oferty, czy nie zwlekano z wysyłką artykułów.

Dzięki tej kontroli większość artykułów wysłano w szybkim czasie do przedsiębiorstw i instytucji, gdzie zostaną one w pełni zużytkowane.

BEZ KONTROLI NIE MA PRAWIDŁOWEGO WYKONANIA ZADAŃ

Bez kontroli wykonania uchwał nie ma prawidłowego wykonania zadań.

dań. Ale kontrola wykonania uchwał dotyczy nie tylko spraw produkcyjnych; dotyczy ona wszelkich innych spraw, którymi żyje Partia.

Przenieśmy się na chwilę do Krakowa, do Państwowej Huty Szkła. Konferencja wyborcza tego zakładu przyjęła szereg uchwał: opieka nad kandydatami do Partii, założenie do 1 lutego kursów szkolenia ideologicznego, uaktywnienie agitatorów, otoczenie opieką robotników, wysuniętych na wyższe stanowiska itp. Minęło już dziesięć tygodni od wyborów, a organizacja partyjna nie jeszcze nie zrobiła. Po prostu Egzekutywa zapominała o kontroli wykonania przyjętych na zebraniu uchwał.

Oto inny przykład: sprawa szkolenia partyjnego w Zakładach Przemysłu Metalowego im. J. Stalina. W ostatnim numerze „Życia Partii” czytamy: „Sprawozdanie głosiło, że odbywały się zajęcia w grupie samokształcenia, a o niej na zakładzie już prawie zapomniano, bo od trzech miesięcy nie pracowała”.

I dalej: „Kiedy na Egzekutywie Komitetu Zakładowego spytano o seminarium z wykładami, przewodniczący komisji szkolenia, tow. Ostrowski, odpowiadał, że odbywają się one co miesiąc. A w rzeczywistości przez cztery miesiące odbyło się jedno seminarium”.

Okazało się, że wprawdzie na Eg-

zekutywie towarzysze wysłuchiwali informacji i sprawozdań, ale nie sprawdzali codziennie pracy szkoleniowej, toteż nie wiedzieli, że informacje i dane zawarte w sprawozdaniach są nieprawdziwe.

Brak kontroli wykonania wpływa z wadliwego stylu pracy partyjnej. Prowadzi do liberalizmu, nastrojów samospokojenia. Tam, gdzie nie ma kontroli wykonania, nie może być skutecznej walki z biurokracją i formalizmem w pracy partyjnej, nie ma bojowej czujności rewolucyjnej. Stąd wniosek: zasady codziennej, systematycznej kontroli wykonania uchwał powinny sobie dobrze przyswoić nowo wybrane władze partyjne. Należy ciągle pamiętać o wskazaniach III Plenum, które stwierdziło: „Najpiękniejszą uchwałą, jeśli nie kontroluje się jej wykonania — bywa często wypaczona w praktyce i przynosi skutek odwrotny od zamierzonego. Jeżeli nasze organizacje partyjne będą prawidłowo prowadziły kontrolę wykonania uchwał, to potrafią maksymalnie wzmoczyć czujność rewolucyjną, która jest niezbędnym elementem budownictwa podstaw socjalizmu w naszym kraju”.

„I jeżeli my będziemy czujni — powiedział towarzysz Stalin — na pewno pobijemy naszych wrogów w przyszłości tak, jak ich bijemy obecnie i biliśmy w przeszłości”.

B. Tronicki.

Pieniądze Chin Ludowych

Po wypędzeniu band Kuomintangu rząd Chińskiej Republiki Ludowej przystąpił do reorganizacji i uzdrowienia rynku pieniężnego. Na miejsce bezwartościowych „dolarów Ciang Kai-szeka” — wprowadzono nową monetę Dzen-Min-Piao, opartą na solidnych podstawach. Na ilustracji 1000 Dzen-Min-Piao

Odwrótka strona banknotu — 1000 Dzen-Min-Piao

O pokój i dobre sąsiedztwo NAD ODRĄ i NYŚĄ

Demokratyczne Niemcy chcą żyć w przyjaźni z Polską Ludową

(Od własnego korespondenta „Głosu”)

Berlin — w marcu

Jednym z głównych zadań naszych w walce o pojednanie i pokojowe Niemcy jest wznowienie przyjacielskich stosunków ze wszystkimi milującymi pokój narodami, szczególnie zaś z sąsiadami Niemiec. Jeżeli naród niemiecki, pragnie utrzymania dobrosąsiedzkich stosunków z narodem polskim, to musi on raz na zawsze zerwać z fatalną nacjonalistyczną tradycją, tradycją antyradziecką i antypolską i przede wszystkim uznać linię Odra — Nysy, jako granicę pokoju.

Przytoczone powyżej słowa stawały się wyjątkiem z reguły, powziętą na zebraniu delegatów Towarzystwa im. Helmuta von Gerlacha. Zebranie to nabrało znaczenia historycznego, ponieważ postanowiono na nim nadać organizacji nową nazwę, a mianowicie Niemiecko-Polskiego Towarzystwa dla Spraw Pokoju i Dobrego Sąsiedztwa. Obrady toczyły się przez dwa dni przy udziale około trzystu delegatów, a byli wśród nich zarówno ludzie starsi o siwym włosie, wazący każde wypowiedziane słowo, jak i młodzież, gorąca do słów i do czynów. Siedząc na sali, słuchałem przemówień i wniosków. Były krótkie.

rzeczowe i nie owijające prawdy w bawelne frazesów. Prawda ta zaś było zwykłe stwierdzenie faktu, że istotnym problemem pokojowości i demokratyzacji powojennych Niemiec będzie ich stosunek do sąsiadujących z nimi narodów, a przede wszystkim — do Polski, jako do kraju, który pierwszy padł ofiarą barbarzyńskiej hitlerowskiej agresji.

Nie popełnie przesady ani nieściśliści jeżeli stwierdzi, że obrady toczyły się w atmosferze serdeczności w stosunku do Polski: to inni już Niemcy przemawiali z trybuny, zwracając się do obecnych na sali przedstawicieli Polskiej Misji Dy-

plomatycznej, to inna już, pełna świadomości politycznej młodzież, która domagała się prawa czynnego udziału — ręką i łopatą w odbudowie Warszawy, aby w ten sposób, bodaj w najbliższym stopniu, na prawie krzywdy, wyrządzone w latach wojny i okupacji Warszawie przez zaszępną, hańbiącą imię swego narodu „tamtą” młodzież nie miecką — w hitlerowskich mundurach.

Ze ścian, na tle transparentu, głoszącego hasła przyjaźni między Polską Ludową a nowymi Niemcami, spoglądały na nas portrety Prezydenta Bieruta i Prezydenta Wilhelma Pieckha. Trzeba było słyszeć tę gromiącą burzę oklasków, która zerwała się, gdy powołano obu tych mężów stanu — dwu przywódców klasy robotniczej Polski i Niemiec, do honorowego prezydium obrad lub, kiedy odczytano tekst depeszy wysłanej do Tow. Prezydenta Bieruta: „...bedziemy ze wszystkich naszych sił dbali o to, aby pokój nad Odrą i Nysą nigdy już zakłócić nie został...” aby zrozumieć wagę, znaczenie i nieodwracalność wy-

darzeń, które zaszły w latach ostatnich na zachód od Odry i Nysy, na obszarze Niemieckiej Republiki Demokratycznej i w świadomości jej obywateli.

Przemówienie powitalne na otwarcie obrad wygłosił przedstawiciel Polski — szef naszej Misji Dyplomatycznej ambasador tow. Jan Izydorek. Słuchano jego słów z głęboką i pełną życzliwości uwagą i długo, długo oklaskiwano, gdy na zakończenie powiedział: „z Niemcami D. demokratycznymi, z Niemcami Karola Marksa i Fryderyka Engelsa, Ernesta Thaelmanna i Wilhelma Pieckha, z takimi Niemcami możemy i będziemy współpracować!”

Ze strony niemieckiej, ze strony Demokratycznych Niemiec orędowaniem tej współpracy jest Towarzystwo Helmuta von Gerlacha, które powstało w sierpniu 1948 roku w Berlinie.

Kim był von Gerlach? — Pałczyński i rzecznik niemiecko-polskiego porozumienia już po pierwszej wojnie światowej, kiedy to wystąpił on z ostrą walką przeciwko reakcji junkierskiej i szlacheckiej przez hasło „Drang nach Osten”. Był podsekretarzem stanu w pruskim ministerstwie spraw wewnętrznych, później zaś wydawcą tygodnika „Die Welt am Montag” i członkiem „Ligi dla Praw Człowieka” oraz „Niemieckiego Towarzystwa Pokoju”. Prześladowany przez Hitlera Helmut von Gerlach schronił się do Francji, gdzie też zmarł w roku 1935.

Towarzystwo, które pod jego kierownictwem powstało w Berlinie w trzy lata po zakończeniu drugiej wojny imperialistycznej, zamieszczało w statucie swoim warunek: przyjaźń w stosunku do Polski i uznanie granicy pokoju na Odrze i Nysie.

Organizacja znalazła swoich zwolenników wśród różnych warstw ludności na obszarze Berlina i Niemiec Wschodnich: w fabrykach, na uniwersytetach, a nawet i w szkołach powstała i rozwijała się nadal grupa przyjaciół Polski. Nie są one jeszcze bardzo liczebne, lecz cechuje je energia i zapał, zwłaszcza gdy z mocą i z przekonaniem głoszą hasło: „Nie wieder Krieg! — Nigdy więcej wojny!”.

Od niedzieli 28 marca 1950 — Towarzystwo Helmuta von Gerlacha nosi nazwę Niemiecko-Polskiego Towarzystwa dla Spraw Pokoju i Dobrego Sąsiedztwa. Nazwa trafna, ale i obowiązująca, obowiązująca do „jeszcze większych wysiłków w kierunku zacieśnienia pokojowych stosunków między obu krajami” — jak głosi powzięta na zakończenie obrad rezolucja.

My, tu w Berlinie, obserwujemy rozwój i dotychczasowy przebieg pracy Towarzystwa Helmuta von Gerlacha i wierzymy w to, że Niemiecko-Polskie Towarzystwo dla Spraw Pokoju wykona swe zobowiązania.

Leopold Marschak

Dwa lata PLANU MARSHALLA

warów wystawianych do Europy w ramach „planu Marshalla”. Obecnie ona w olbrzymiej większości dostawcy towarów konsumpcyjnych. Maszyny natomiast i urządzenia techniczne stanowią tylko bardzo niewielką część ogólnych dostaw. Tak oto w ciągu pierwszych 18 miesięcy „planu Marshalla” państwa europejskie otrzymały dostawy maszyn ogólnej wartości 66 milionów dolarów, podczas gdy w tym samym czasie tylko dostawy tytułu osiągnęły wartość ponad 110 milionów dolarów.

Próba zahamowania rozwoju ryzyku w USA nie powiodła się, wiatrowe pogorszenie sytuacji gospodarczej krajów zależnych od USA, będące wynikiem amerykańskiej „pomocy”, bije rykoszetem w gospodarkę Stanów Zjednoczonych. W ciągu pierwszego roku „planu Marshalla” wartość globalnego eksportu amerykańskiego do krajów Europy Zachodniej, mimo wszyst-

kich sztucznych zabiegów, spadła o 18 proc. W ciągu pierwszego półrocza drugiego roku nastąpił dalszy spadek eksportu o blisko 50 procent. Liczne prognozy i przewidywania, od których roi się w prasie amerykańskiej, przynajmniej nie da się utrzymać. Kryzys w Stanach Zjednoczonych nie tylko nie został wstrzymany, ale pogłębił się. Świadczy o tym spadek

wskaznika produkcji przemysłowej z 170 w drugiej połowie 1948 r. do 149 w III kwartale 1949 r. Dalsze zmniejszenie dochodu narodowego (o dwa miliardy dolarów w ciągu ub. r.) i szybki wzrost bezrobocia, który osiągnął łącznie cyfrę 15 milionów bezrobotnych lub częściowo zatrudnionych.

Nieprowadzenia w realizacji wspomnianego wyżej celu „planu Marshalla” nie znaczy, aby plan ten przyniósł realne korzyści jego twórcom i wielkiemu kapitałowi amerykańskiemu. Realizacja „planu Marshalla” ułatwiła monopolistom amerykańskim z jednej strony na ujęcie w swe ręce cugli wielu gałęzi przemysłu w krajach europejskich, z drugiej zaś zniszczenie wielu konkurencyjnych przemysłów w tych krajach.

Umożliwiło to z kolei monopolom amerykańskim osiągnięcie dodatkowych wielkich zysków.

2 kwietnia

UWAGA, CZŁONKOWIE PZPR KOŁO GASTRONOMIKÓW!

Dnia 3 kwietnia, w poniedziałek, o godz. 9.30, w lokalu Dzielnic Śródmieście, ul. Piotrkowska 53 odbędzie się zebranie członków Podst. Org. Part. Gastroników.

Uwaga, ZAMP-owcy!

Dnia 3.IV. 1950 r. w lokalu Wyd. Prawa U. Ł., przy ul. Kopernika 55 o godz. 20 odbędzie się zebranie ZAMP Koła Nr 5 Wydziału Prawa. Obecność obowiązkowa.

Zmiany w komunikacji tramwajowej

Nowa linia Nr 19 — Skasowanie 56 przystanków

Dyrekcja Miejskich Zakładów Komunikacyjnych w Łodzi podaje do wiadomości, że z dniem 3 kwietnia 1950 roku zostaną wprowadzone w komunikacji tramwajowej następujące zmiany:

Kłopoty podmiejskich tramwajów

Jeżdżąc często tramwajami zauważyłem ostatnio pociągający obawy. Po wprowadzeniu abonamentów pracowników porządek wewnątrz wozów MZK uległ znacznej poprawie. Nie ma już w wagonach przysiółkowego śmieci, nie przebiega abonentów nikt na podłogę, nie rzucił, a pasażerów placących tzn. normalne bilety jest stosunkowo niewiele.

Okazuje się jednak, że nie we wszystkich tramwajach tak się dzieje. Ostatnio wybrałem się z Polcją do Pabianic. Wstąpiłem do tramwaju podmiejskiego przy Placu Niepodległości i gdzieś my. Wyglądamy sobie na okoliczność pola, które zaczyna się już zieleń i cieszymy się, że nadejdzie wreszcie wiosna.

W pewnej chwili Polcja powiedziała do mnie:

— Popatrz-no Hipolito, na podłogę!

— Wiem! Chcę cię mnie nabrać, bo to Prima-Aprilis! — domyśliłem się sprytnie i odwróciłem oczy.

— Nie! To nie Prima-Aprilis — to niechlujstwo pasażerów! Spojrzałem więc i resztki mej bujnej ongi czupryny stanęły mi na głowie dęba z przerażenia. Bo to, co ujrzałem, wyglądało gorzej, niż magistrali. Czego tam nie było! Stare bilety, ostrych jabłek, skórki od pomarańczy, papierki po cukierkach, szczątki pokamanej mandoliny, niedopałki papierosów itd. itd.

A nad tym wszystkim, ze smętną ironią głosił napis:

„Proszę nie zanieczyszczać wagonów!”

— Coś strasznego! — politytowanym tonem wykrzyknęła siedząca obok nas paniusia — po prostu przysko jeżdżać w takim śmieciaku! — cisnęła pod ławkę torbę po cukierkach.

Otoż to! Mnie się wydaje, że większość pasażerów tramwajów podmiejskich czyni podobnie, jak owa paniusia. A później dziwią się i uskarżają, że w podmiejskich wozach MZK jest niesamowicie brudno.

Wazs Hipolit Smutny.

Pierwszy młodzieżowy zespół budowlany w Łodzi przystąpił już do pracy

Nad wejściem na teren budowy Nr 37 na Polesiu Wileńskim przed kilkanaście dniami umieszczona została wielka tablica z emblematami ZMP i napisem: „Tu pracuje zespół młodzieżowy”. Po raz pierwszy w dziejach budownictwa łódzkiego budowa wielkiego obiektu powierzona została 130-osobowemu zespołowi, złożonemu z samych młodych robotników.

Dyrekcja PBP — oświadcza kierownik, kol. Douglas — już od dłuższego czasu zastanawiała się nad możliwościami zatrudnienia całej pracującej w łódzkim PBP młodzieży ZMP-owskiej na jednym obiekcie. W tym samym kierunku szły również starania samej młodzieży. Kiedy więc przedsiębiorstwo przystąpiło do budowy magazynu i biurowca dla Centrali Handlowej Materiałów Budowlanych, roboty te powierzone

zostały właśnie nowo utworzonemu zespołowi młodzieżowemu.

Przygotowania techniczno-organizacyjne zajęły przeszło miesiąc czasu. I dlatego, choć bardzo chcieliśmy nie możemy przystąpić już do konkursu na najlepszy zespół budowlany. — Ale to nic — dodają przysilujący się rozmowami koledy. — I tak pokażemy, że nie jesteśmy gorsi, niż zawiślemy zaufania, jakim nam obdarzono.

Ta 130-osobowa załoga, to w 90 procentach wychowankowie PBP. Przeszli oni już kursy szkolenia zawodowego pierwszego i drugiego stopnia, większość spośród nich w przyszłości znajdzie się na kursach dla brzdądzistów i majstrów. Są tu murarze, zbrojarze, betoniarze, cieśle. Nawet majster i brzdądzista zbrojarzy oraz kierownik budowy rekrutują się z młodzieży ZMP.

Młodzi uzyskali dobry start. Przedsiębiorstwo dba o nich, urządziło im na miejscu świetlicę, przygotowano dostateczną ilość materiałów budowlanych i sprzętu. Będą mogli wykazać się swymi umiejętnościami, nie ograniczeni w pomysłach i inicjatywie i nie spychani na dalszy plan, jak to się często zdarza na innych budowlach.

Inicjatywę też umiałe należy za bardzo słuszną, a osiągnięte wyniki przy czynią się do tworzenia nowych, wysoko wykwalifikowanych kadr dla naszego przemysłu budowlanego. Ambicją młodych jest zajęcie przodującego miejsca. Tęgodzieli już wczoraj, przystępując do Czynu Pierwszomajowego i podejmując zobowiązania długofalowe.

My, młodzież ZMP, zrzeszona w kole przy PBP Nr 2 — oświadczył w imieniu całej załogi kol. Wójtowicz, dwukrotny przodownik pracy — przeżywamy dziś radosny dzień i gorąco dziękujemy dyrekcji i naszym władzom partyjnym za poparcie i ich strony w organizowaniu budowy młodzieżowej. Stanowi ona wyraz zaufania całego przedsiębiorstwa, połączającego nam właśnie wykonanie tych trudnych i zaszczepionych obowiązków. Przyrzekam w imieniu wszystkich, że całą naszą energię i twórczy zapał wykorzystamy dla osiągnięcia jak najlepszych wyników. Zobowiązujemy się pracować wyjątkowo i oszczędnie, objąć współzawod-

nictwem wszystkich członków naszej załogi i stać się wzorem młodych budowlarzy, godnym naśladowania.

Wypowiedź kol. Wójtowicza została przyjęta przez zebranych gorąco i oklaskami.

Z kolei kol. Jarecki odczytał tekst zobowiązań 1-Majowych, w których załoga postanowiła do 30 kwietnia zabetonować 2 dylatacje stropu piwniczego magazynów, co w sumie daje 2.900 metrów kwadratowych i o 10 dni skrócić czas przerobu, według harmonogramu w miesiącu kwietniu. Równocześnie załoga przystępuje do współzawodnictwa długofalowego i zobowiązuje się oddać gotowy magazyn w terminie o 3 miesiące krótszym, niż to przewidywano w projekcie, tzn. do 30 września rb.

Młodzieżowcy z PBP Nr 2 wzywają młodzież całej Polski, a przede wszystkim łódzkich przedsiębiorstw budowlanych do organizowania budowlanych i masowego udziału w Czynie Pierwszomajowym i współzawodnictwie długofalowym.

Należy się spodziewać, że wezwania rzucone przez najmłodszych łódzkich budowlarzy, znajdzie żywy odzew nie tylko na terenie Łodzi i województwa, ale w całym kraju.

Miasto i jego Bolączki

Nasi Czytelnicy zwracają uwagę...

Zbędna biurokracja

Nasz korespondent, tow. Milczarek, pisze: „Ubezpieczalnia w Łodzi nie zmienia swych metod pracy, chociaż wszystkie instytucje wypienia wszelkich przejawów biurokracji. Istnieje np. niezrozumienie, polegające na tym, że na wizytę u specjalisty trzeba uzyskać wyprawienie od lekarza-internisty. Nic więc dziwnego, że u internistów pacjenci, oczekujący na skierowanie do zupełnie innego lekarza, naprawdę potrzebna jest pomoc lekarza-internisty, często odchodząca bezużytecznie czas...”

Prosimy Ubezpieczalnię o wyjaśnienie w tej sprawie.

Czy tak należy przeprowadzać rozbiórki

Tow. Klimczak, korespondent z Łódzkich Zakładów Wytwarzania Elektrycznej, pisze: „Przy ul. Świętokrzyskiej 11, 13, Zarząd Zakładu przebudowuje dawny budynek fabryczny na swe biura. Lewa strona — od wejścia, ulega rozbiórce. Co się robi z cegłami? Otóż — zrywają je z wysokości 4 piętra w dół, w skutek czego rozpływają się na kilkanaście części. Czy to ma być oszczędność? Widziałem rozbiórki w Warszawie i na Bałtach, gdzie stano się zachować w całości kłosa. Zużyte cegły stanowią przecież cenny materiał budowlany, który wykorzystany do nowych budowli...”

Istotnie tym niedopuszczalnym marnotrawstwem cegieł powinniśmy się bliżej zająć miejskie.

Spekulanci szukają zera

Sztuczny run na wciąż nowe artykuły

Tajemnica „kolejki” po wiadra w PDT

Zawodowi spekulanci — odsunęli obecnie od towarów włókienniczych — rzucali się niczym stado hien, na inne branże handlu, w których uważa czynników kontrolujących chwilowo osłabła.

W dniu wczorajszym w bramach domów, przyległych do PDT — śniły białe wiadra cynkowe. Po dwa, trzy, cztery! Obok pilnie czuwające na stron „kupcowe”. Młodzi bramaści, a PDT przebiegali zdyszani pośrodku, zapatrzeni w legitymacje. Wiadra ukazywały się w sprzedaży! Dalej do roboty! Wykupować, wykupywać do ostatniej sztuki, żeby nie starczyło dla tych, co pracują w fabrykach i biurach!

Idziemy krok w krok za takim „biegającym pośrednikiem”. Rzeczywiście, młodzi w płaszczy wosennym pędzi szybko na trzecie piętro. Tam czekała się między „swoich” — kupuje jedną sztukę (trzęcią z kole).

Wyciąga pieniądze — spieszy mu się bardzo — już coraz mniej wiader! Predko, predko!

Kładziemy mu rękę na ramieniu i pytamy:

— Które wiadro już pan kupuje?

W tej chwili długa kolejka — „kupujących” rozpływa się. Nikt nie spekulanci opróżniają ładę i uciekają w popioły.

Zatrzymujemy owego Jegomościa. Niesłoty — w PDT łatwiej coś kupić, niż doczekać się kontrolera. Wreszcie nadszedł i następuje spisanie protokołu. Potem idziemy do „kupcowej”. Wracamy z wiadrami na górę. Urzędnicy piszą, piszą, piszą. Jegomość nazywa się Marcelem Kurcińskim — przyjechał do Łodzi spod Grójca — żeby kupić wiadra dla kuchni, dla babci, dla mamusi, dla cioci, dla tatusia — razem dla ośmiu czy dziesięciu „krewniaków”. Udało mu się na razie nabyć „tylko” trzy.

Wkrótce otrzymujemy telefon z PDT. Owszem, spisano protokół!

młodzieńca puszczono do PDT — zapewne z wiadrami.

Otóż — tu tkwi sedno sprawy. Dlaczego nie przekazano jego wiader na przechowanie do dyspozycji PDT?

I w ogóle — dlaczego nie stawia się w PDT większą uwagę na tych, którzy co chwilę stają w PDT i wykupują każdy towar, ciężej się popytam.

Jeżeli PDT nie może się z nimi spekulantami — to przecież wypadałoby zwrócić się do Komisji — czyżby o przysianie kilku ludzi do pomocy.

Łódźki świat pracy na pewno nie będzie dość czasu, by zająć się tymi, którzy grasują bezkarnie w PDT, ają zamęt w naszym życiu gospodarczym.

Zniesienie ograniczeń w korzystaniu z energii elektrycznej

Z dniem 1 bm. Zjednoczone Energetyczne Okręgu Łódzkiego zniosło ograniczenia przy korzystaniu z energii elektrycznej przez gospodarstwa domowe. Przedłużono też godziny uruchamiania pomp studziennych, które obecnie mogą pracować w godzinach od 9 do 18 i od 21 do 6 rano.

Ograniczenia, obowiązujące dotychczas, obowiązywać nie będą w mocy.

Fasola, rodzynki i migdały

Jak się dowiadujemy — Centrala Spożywcza otrzymała w najbliższych dniach transport importowanych fasoli. Mają nadejść także rodzynki i migdały — produkty szczególnie poszukiwane w obecnym przedwiośnie. Przypuszczamy, że artykuły te ukażą się w sprzedaży w początkach przyszłego tygodnia.

Biura „Orbis” dziś czynne

PBP „Orbis” podaje do wiadomości, że w niedzielę, dnia 2.IV. 1950 r. biura „Orbis” przy ul. Piotrkowskiej Nr 65 i 68 będą czynne w godzinach od 14 do 14.

Odczyt

W Ośrodku Propagandy (Park Sienkiewicza), w dniu 3 kwietnia rb., o godz. 19.15, odbędzie się odczyt ilustrowany przez artystów o temacie: „Rola społeczna sztuki plastycznej”. Odczyt wygłosi prof. Łódzki Tyrowicz. — Wstęp bezpłatny.

Ogłoszenia drobne

MASZYNISTKI, korespondentka, krótki nowoczesny stenograficzny biurowy. Grupy dyktantów i maszynistów bezpłatnie. Zapisy na grupę początkową stenografii przyjmują Stowarzyszenie Maszynistów i Maszynistek, Kiliński 5a.

ZNALAZCA zagubionych dokumentów, owiniętych gazetą, w dniu 3 kwietnia 1950 r. zgłosił do Wydziału Zdrowia, Piotrkowska 112a, N. Wójda.

Kwiatki z biurokratycznej łaki

Niezwykłe wędrowki 3-drzwiowych szaf

Powszechny Dom Towarowy w dziale meblarskim przy ul. Piotrkowskiej 98, sprzedaje, między innymi, również 3-drzwiowe szafy. Estetycznie i solidnie wykonane, a zarazem stosunkowo tanie, cieszą się, obok tapczanów, największym powodzeniem.

Miasto nasze posiada kilka zakładów, wytwarzających meble. Jeden z nich, należący do kombinatu Nr 3, mieści się przy ul. Dowborczyków i produkuje masowo właśnie trzydrzwiowe szafy. Tutaj właśnie powstają te ładne i solidne meble w kolorze ciemnym i jasnym, robione na brzoze czy mahoni, które następnie, w większej wypadku sprzedawane na raty, wędrują do mieszkań robotniczych.

Czytelnik jest przekonany, że pomiędzy tymi dwiema wymienionymi instytucjami, kombinatem Nr 3 — producentem, a PDT — dystrybutorem, istnieje ścisły związek, że szafy, sprzedawane przy ul. Dowborczyków można kupić w PDT przy ul. Piotrkowskiej. Tak przecież powinno być, w myśli socjalistycznej zasady ciągłego obniżania kosztów handlowych drogą usuwania wszelkich zbędnych ogniw.

Ale twierdzenie, że tak być powinno, to w tym wypadku tylko zbożne życzenie — szafy, sprzedawane w łódzkim PDT pochodzą z poznzańskich i śląskich fabryk, zaś produkowane w Łodzi, rozchodzą

się do najdalszych zakątków Polski — jedynie za wyjątkiem Łodzi.

A to śmieszna historia — powie ktoś. Wcale nie śmieszna — to bardzo niebezpieczny i szkodliwy objaw. Nazywa się popularnie biurokracją.

Obywatele z Centralnego Biura Sprzedaży Mebli i CPM, rozbiurkując się — czas najwyższy!

Robotnicy PZPW Nr 36 mają swój sztandar

Dnia 26. III. 1950 r. w świetlicy PZPW Nr 36 przy ul. Południowej 82 odbyło się uroczyste odsłonięcie sztandaru zakładów, zakupionego ze składek robotników oraz z dochodu z organizowanych imprez.

Sala była wypełniona po brzegi. Na twarzach zebranych widniało wzruszenie, w oczekiwaniu uroczystego odsłonięcia sztandaru, który będzie odgrywał rolę sztandaru do walki o przedwczesne wykonanie Planu 6-letniego.

Tow. Ośs przekazał nowy sztandar chorążemu tow. Białosiowi, który powiedział: „Ślubuję dzierżyć wysoko!”

Uwaga, korespondenci fabryczni „Głosu”

oraz uczestnicy pokazów filmowych

Dziś, dnia 2 kwietnia br. o godz. 10 w kinie „Tęcza” przy ul. Piotrkowskiej 108 odbędzie się pokaz filmu produkcji radzieckiej pt. „Droga do sławy”.

Po pokazie dyskusja!

Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane z jednoczenie łódzkie

zatrudni natychmiast wykwalifikowanych pracowników:

1. TECHNIKÓW BUDOWLANYCH
2. MURARZY
3. ZBROJARZY
4. TOKARZY
5. INŻYNIERÓW BUDOWLANYCH
6. INSTALATORÓW ELEKTRYCZNYCH, centr. ogrz. i k. w.
7. MAJSTRÓW BUDOWLANYCH
8. KSIĘGOWYCH-FINANSISTÓW
9. MASZYNISTKI WYKWAŁIFIKOWANE

Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny, Łódź, ul. Al. Kościuszki 85. 273

KOMUNIKAT

Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi podaje niniejszym do wiadomości, że poczynając od poniedziałku, dnia 3 kwietnia br. praca w biurach Centrali Ubezpieczalni przy ul. Wólczańskiej Nr 225 będzie się rozpoczynać o godz. 7.30 i kończyć o godz. 15, w soboty o godz. 12-ej.

Kasy w Centrali Ubezpieczalni czynne będą od godz. 7.30 do godz. 14, w soboty do godz. 11.

Godziny pracy we wszystkich agendach Ubezpieczalni poza Centralą, pozostają bez zmiany. 278k

Wystawcy zagraniczni budują już swe stoiska na MTP

Pierwszym państwem zagranicznym, które przystąpiło do budowy stoisk na rozpoczynające się w dniu 29 kwietnia XXIII Międzynarodowe Targi Poznańskie, jest Związek Radziecki.

Również Czechosłowacja przystąpiła w tym roku znacznie wcześniej do budowy stoisk w halach targowych Nr 4, 5, 6 i 7. Niezależnie od tego na terenie Parku Targowego MTP, gdzie mieścić się będzie dział sprzedaży detalicznej, dla zwiedzających powstaje specjalny pawilon czechosłowacki. Warto dodać, że podczas Targów

w Poznaniu Czechosłowacja będzie tu wyświetlać liczne, atrakcyjne filmy z dziedzin osiągnięć gospodarczych, politycznych i kulturalnych.

Ofiary

Pracownicy PZPPP Nr 1 Biura Głównego w Łodzi wpłacają zł 5.000 na dzieci w „Sienkiewiczówce”.

Stuchacz (czki) Koeduk. Kursów Stowarzyszenia Stenografów i Maszynistów RP w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 50, z okazji ukończenia kursu korespondencji wpłacają na Fundusz Odbudowy m. Warszawy 2.645 zł.

20 LAT temu

Co pisała prasa łódzka 2 kwietnia 1930 r.

SUPERREALIZM NA SCENIE

Znany łódzianin artysta Fabian, będąc na gościnnych występach w Krakowie — grał w sztuce, gdzie należało wyskoczyć przez okno i zabić siebie. Wczoraj artysta zagrał swą rolę tak świetnie, że zabił siebie i nie mógł się podnieść.

PROCES AFERYSTÓW POBORCZYCH

Przed Sądem Wojskowym toczy się proces majora Wołoszowskiego, oskarżonego o zwalnianie z wojska synów obywateli ziemskich i łódzkich fabrykantów. Miedzy innymi Wołoszowski zwolnił za złoty zegarek Maksymiliana Serejskiego „ziemianina” z pow. koneckiego oraz synów fabrykantów łódzkich Daubego i Steigerta.

NEDZA NA WSI — WZMAGA BEZROBOCIE W MIEŚCIE

Pisma łódzkie „odkryły” wreszcie interesującą zagadkę — dlaczego w Łodzi liczba bezrobotnych wzrasta szybciej, niż to wskazują informacje o redukcjach w fabrykach gdzie „nie ma już poprostu koło zredukować”. Okazało się, że w ostatnim czasie do Łodzi napływają tysiące bezrobotnych pracowników rolnych, których ubóstwo i głód wypędza z wiosek do miasta, w dalszym poszukiwaniu chleba.

DEMONSTRACJE BEZROBOTNYCH W ZGIERZU

W dniu wczorajszym przed magistratem w Zgierzu zebrał się tłum bezrobotnych, którzy wnosząc okrzyki usiłowali wtargnąć do gmachu. Policja zagroziła bezrobotnym drogę, wskutek czego nastąpiło ostre starcie.

Po pewnym czasie do magistratu została wpuszczona delegacja, której burmistrz Świercz oświadczył, że nie ma pieniędzy na wypłatę za pomoc.

Po kilku godzinach policja tłum rozproszyła, aresztując szereg osób.

TRAMWAJE REDUKUJĄ WAGONY

Wskutek kryzysu i spadku frekwencji na tramwajach dyrekcja „KEE” postanowiła w bieżącym roku nie robić żadnych inwestycji, a naodwrot, ograniczyć ilość pociągów kursujących po mieście do minimum.

ARESZTOWANIA W PIOTRKOWIE

Ubiegłej nocy w Piotrkowie dokonano licznych aresztowań wśród miejscowych członków partii komunistycznej.

PRIMA APRILIS PRZED 20 LATY

Zamieszczona we wczorajszym numerze notatka pt.: „Telefonistki wróciły” była kawałem prima aprilisowym sprzed 20 lat.

ZE SPORTU

Klub - a wychowanie zawodnika

Problem nad którym nie wolno nam przejść do porządku dziennego

Bojemy dość często nad objawami złego zachowania się sportowców, a nawet działaczy w czasie zawodów, na boiskach i poza nimi. Jest to smutny skutek braku przemyślanej akcji wychowawczej w większych naszych klubach sportowych. Ostatecznie sprawy wychowania sportowców zajmują dużo miejsca na łamach naszych pism i dużo czasu na różnego rodzaju zebraniach sportowców. Sympia się kary na najwzrostniejszych nawet zawodników. A widocznej poprawy w tym względzie nie widać. Czemu to przypisać?

WYCHOWANIE JEST SKOMPLIKOWANYM PROCESEM

Wychowanie jest skomplikowanym procesem tworzenia korzystnych społecznych nawyków. Nawyki te można zdobyć drogą częstego ich powtarzania i utrwalania. Nie zdobyjemy nawyków tylko przy pomocy pouczeń, rad, gadania, strofowania i kar. To są środki pomocnicze. Istotnym czynnikiem w procesie wychowania jest czyn, spełnianie określonych zadań. Oczywiście, że w planie wychowania sportowca klub musi przygotować zestaw tych zadań. Należy zacząć tu od rzeczy najprostszych, a więc wciągnięcia najprzód naszego członka do prac organizacyjnych, przy których klub nie może istnieć.

Syntetycznym sposobem wychowania członka klubu jest też powierzenie mu w miarę potrzeb, np. przy okazji montowania jakiegoś pokazu, wieczerzy towarzyskich, wyjeżdżki — całkiem nawet drobnego, ale odpowiedzialnego zadania. Członek klubu musi ćwiczyć i pracować dla dobra i rozwoju klubu.

DALSZY ETAP

Po pewnym czasie i należytnym wywiązywaniu się z dotychczas spełnianych prac uczymy zawodnika opanować jakiegoś placu sportowego, dajmy mu dyżury w sekretariacie, zatrudnimy go przy kartotece klubu, wciągniemy do pracy w jakiejś komisji, jak np. Kolegium Redakcyjnym Gazetki Sportowej, w Komisji Sportowo-Lekarskiej, ściągamy składkę członkowską, budżetową, gospodarczą itd.

Sposób przemysłowego, powolnego i stalego dostarczania określonych prac członkom klubu ma na celu dobrą stronę, że wiąże ich silnie z całym klubem.

kształtem pracy w klubie i jasno wykazuje konieczność uzupełniania pracy treningowej pracą organizacyjną, bez której klub nie może istnieć.

Przy tak zorganizowanej pracy wychowawczej, prawie niespostrzeżenie wciąga się każdego członka do pracy dla dobra i rozwoju klubu.

JEDNOSTKI ASPOŁECZNE ELIMINOWAĆ

Opornych, lub źle ustosunkowanych do tej pracy, po pewnym okresie nieudanych prób, należy eliminować z życia zespołowego. I to, im prędzej, tym lepiej dla klubu. Tym sposobem klub wychowuje sobie z czasem wiernych i ofiarnych dla pracy społecznej członków. Tym sposobem będziemy mieli coraz mniej wypadków złego zachowania się zawodników. Najgorsze, co klub może zrobić w sprawie wychowania członków, to jednostronnie pociąganie ich tylko sportowej ich formy.

Takie podejście zawsze, prędzej czy później, zemści się na klubie. Jest to bowiem logiczne następstwo całkowitego wypaczenia strony wychowawczej w klubie.

Mgr. A. Nomas.

Koła Sportowe

odpowiadają na wezwania Kola przy P.Z.Z.

W odpowiedzi na wezwanie Kola Sportowego przy Polskich Zakładach Zbożowych (Kolejarz) — Kolo Sportowe przy Przedsiębiorstwie Remontowo-Budowlanym zobowiązuje się w ramach Czynu I. Majowego zbudować własne boisko do siatkówki i koszykówki na dzień 5 kwietnia 1930 roku, i rozegrać w tym dniu mecz międzyzakładowy.

Członkowie Kola Sportowego „Technicy” przy Biurze Sprzedaży Artykułów i Tkanin Technicznych Hurtowni Nr 7 w Łodzi, przy ul. Limanowskiego 11, w Łodzi, w ramach Czynu I. Majowego zobowiązują się do dnia 30 kwietnia br. zbudować własne boisko sportowe do gry w siatkówkę.

Dzisiejsze imprezy...

Półka nożna: stadion ŁKS Włókniarz, godz. 16.30 zawody o mistrzostwo pierwszej ligi państwowej, rozegrane pomiędzy ŁKS Włókniarzem a Górnikiem z Radlina. O mistrzostwo klasy A okręgu Łódzkiego odbędą się następujące mecze: stadion ŁKS Włókniarz, godz. 11: ŁKS Włókniarz I B — Spójnia, boisko Związkowców Park Ludowy; Związkowcy Łódź — Włókniarz Zgierz, godz. 16 boisko Kolejarza Łódź, ul. Nawrot 78; Kolejarz Łódź — „Emmelen” Zychlin, boisko w Zgierzu; Boruta — Kolejarz Koluszki, boisko w Piotrkowie; Concordia — Związkowcy Tomaszów.

Zawody bokserskie: o mistrzostwo klasy B okręgu łódzkiego odbędą się następujące mecze: w Łodzi: hala na Widzewie, godz. 11 Legia — Włókniarz Tomaszów, w Sieradzu Legia — Gwardia, w Rudzie Pab. zawody towarzyskie o godz. 11: Naprzód — Ogniwo II.

Lekkoatletyka: w sali przy ulicy Piotrkowskiej 67 w lokalu ŁOZB odbędzie się walne roczne zebranie Łódzkiego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego. Porządek obrad o godz. 10.

Bieg na przełaj ŁKS Włókniarz

Sekcja lekkoatletyczna ŁKS Włókniarz postanowiła wznowić tradycyjny doroczny bieg na przełaj o nagrodę przechoźnią. Bieg odbędzie się 10 maja. W roku bieżącym impreza będzie miała charakter zawodów w sili wojewódzkiej. Już w roku następnym bieg będzie miał ramy ogólnopolskie. Dla zwycięzców przewidziane są pamiątkowe dyplomy i liczne plakiety.

Dla seniorów trasa wyniesie 5000 mtr. Juniorzy pobiętną 2000 mtr. Start i meta na stadionie ŁKS, gdzie w tym roku będą odbywać się jednocześnie wewnętrzno-klubowe zawody w innych konkurencjach.

Doroczny bieg na przełaj ŁKS miał w kraju utartą markę. Zjeżdżali się najlepsi długodystansowcy z całej Polski. Łódzianie przeżywali wiele emocji, obserwując walkę najlepszych biegaczy.

W roku bieżącym zjeżdża się niewątpliwie biegacze z całego województwa. Włókniarze dołożą wszelkich starań, by impreza ta była doskonałą propagandą lekkiej atletyki.

D. c. n.

O wejście do II ligi

„Bawelna” — Włókniarz (Kalisz) 11:5

Ostatni mecz o wejście do II ligi bokserskiej w grupie IV, rozegrany został wczoraj pomiędzy Wł. ZKS Bawelna, a kaliskim Włókniarzem. Mecz zakończył się wysokim zwycięstwem zespołu łódzkiego 11:5, tym samym Bawelna na jesieni walczącej będzie w finale z pozostałymi zwycięzcami grup.

Poziom meczu nie był wysoki. Łódzka walce stoczył Rencz z Kmieciem. Ściagała na ogół zwyciężył. Lepiej natomiast wypadł Włókniarz. Bawelna walcząca ambitnie. Zespół po sład wyrównany na niezłym poziomie.

A oto wyniki walk: W wadze muszej Wojtecki (Wł. Kalisz) przegrał przez techniczne k.o. z Amielakiem już w I rundzie.

Waga kogucia: Białas (Wł. Kalisz) zwyciężył z Szaliskim. Walka pod koniec zamieniała się w bijatykę.

Waga piórkowa: Ściagała (Wł. Kalisz) niespodziewanie przegrał na punkty z Kowalskim, Kaliszczan otrzymał 2 napomnienia.

Waga lekka: Wrzeszek (Wł. Kalisz) wygrał z Kamieńskim przez k.o. w trzeciej rundzie.

Waga półśrednia: Wodarek (Wł. Kalisz) przegrał z Ratyńskim po nieciekawej walce.

Waga średnia: Kmieć (Wł. Kalisz) przegrał z Renczem. Łódzianin był zawodnikiem bardziej rutynowym.

Waga półciężka: Grzelak (Wł. Kalisz) wygrał na punkty z Urzędowiczem. Łódzianin nie robił żadnych postępów i walczył nieczysto.

Waga ciężka: Piłch (Wł. Kalisz) wobec niedowagi oddał dwa punkty walkowerem Waleckiemu. W spotkaniu towarzyskim, które dostarczyło widzom dużo humoru, zwyciężył Walecki.

W ringu siedział dobrze Cwiłkiński ze „Ska”. Na punkty: Szel (Warszawa), Bogdanowicz (Kraków) i Michalski (Częstochowa). Publikacji około 3 tysięcy.

Nowy rekord juniorów w trójskoku

POZNAN. — W towarzyskim meczu lekkoatletycznym poznania Kolejarz zwyciężył zespół ZKS Stal 100:58 pkt. W ramach tych zawodów uzyskano szereg dobrych wyników. W trójskoku — Laurentowski (Kolejarz) uzyskał 11,3 m, ustanawiając nowy rekord Polski juniorów. Ten sam zawodnik uzyskał w skoku w dal 6,29 m.

Zatopek i Finowie

stadion 30 b. m. w Warszawie

WARSZAWA. W piątek w Wojewódzkim Komitecie Kultury Fizycznej odbyła się konferencja warszawskiego komitetu etapowego wysiłku kolarskiego ko Warszawa — Praga.

Ustalono, że: start do I etapu wyścigu, który prowadzi przez teren województwa warszawskiego, nastąpi w dniu 30 kwietnia o godz. 11. Przybycie pierwszych zawodników na stadion W.P. spodziewane jest około godz. 17.

W międzyczasie na stadionie odbędzie się wiec imprez sportowych jak: pokaz gimnastyki zespołowej, zawody lekkoatletyczne, z udziałem zawodników czechosłowackich z rekordami świata Zatkopiem na czele.

Startować będą również dwaj długodystansowcy Finlandii, dwaj Węgrzy i prawdopodobnie drużyna Rumunii. Odbędzie się także mecz hokeja na trawie między dwiema najlepszymi drużynami Polski.

Sulcowa mistrzynią CSR we florecie

PRAGA. — Mistrzostwa Czechosłowacji we florecie kobiecym zakończyły się ponownym zwycięstwem zeszłorocznej mistrzyni H. Sulcovej. Drugie miejsce zajęła Jurkova, przed Wolfową.

Startowało 17 najlepszych zawodniczek.

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR im. STEFANA JARACZA (ul. Jaracza 27)

Dziś o godz. 19.15 premiera komedii Michała Bałuckiego pt. „Dom otwarty”.

W poniedziałek, dnia 3 kwietnia br. o godz. 19.15 komedia Michała Bałuckiego „Dom otwarty”.

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY (ul. Obrońców Stalingradu 21) (tel. 150-36)

Dziś dwa przedstawienia: o godz. 15.30 i 19.15 „Niemy” Leona Kruczkowskiego z Józefem Karbowskiem w roli profesora Sonnenbrunna.

PAŃSTWOWY TEATR NOWY (Daszyńskiego 34, tel. 181-34)

Dziś dwa przedstawienia „Makar Dubrawa” A. Korniejczaka: o godz. 15 i 19.15.

PAŃSTWOWY TEATR ŻYDOWSKI Zespół Łódzki (ul. St. Jaracza 2, tel. 217-49)

Dziś o godz. 19.30 3 akty Szolem Aleichepa.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” (ul. Piotrkowska 243)

Dziś o godz. 19.15 „Królowa przedmieścia”.

TEATR „OSA” (Traugutta 1)

Dziś dwa przedstawienia: o godz. 16 i 19.30 komedii „Oberżyska”. Kasa czynna przez cały dzień — tel. 272-70.

PAŃSTWOWY TEATR LALEK „PINOKIO” (ul. Naprot 27, tel. 135-74)

Dziś o godz. 12 premiera sztuki „Nowa szata króla”.

PAŃSTWOWY TEATR LALEK „ARLEKIN” (ul. Piotrkowska 152, tel. 258-99)

Dziś o godz. 15 i 17.15 widowisko „Złota rybka”. Kasa czynna codziennie od godz. 10.

ADRIA

— dla młodzieży (Stalina 1) „Skarb Tarzana” godz. 14, 16, 18, 20, poranek godz. 12

BAŁTYK (Narutowicza 20) „Nowy dom” godz. 15, 17, 19, 21, poranek godz. 11

BAJKA (Franciszkańska 31) „O 3 wieczorem po wojnie” godz. 16, 18, 20

GDYNIA (Daszyńskiego 2) — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 14” godz. 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21

HEL — dla młodzieży (Legionów 2) „Kurhan Małachowski” godz. 14, 16, 18, 20, poranek godz. 10, 12

MUZA (Pabianicka 178) „Torpedowiec Niemięty” godz. 16, 18, 20, poranek godz. 11

POLONIA (Piotrkowska 61) „Dom na pustkowiu” godz. 13.30 i 21

PRZEDWIOSNIE (Żeromskiego 76) „Pustelnia Parmeńska” II seria — godz. 16, 18, 20, poranek godz. 11

ROBOTNIK (Kilińskiego 187) „Konstanty Zasnow” godz. 14, 16, 18, 20

ROMA (Rzgowska 84) „Pustelnia Parmeńska” I seria — godz. 16, 18, 20, poranek godz. 11

REKORD (Rzgowska 2) „Statek pułapka” dla młodzieży godz. 14: — „Krwawa vendetta” godz. 16, 18, 20

STYLOWY (Kilińskiego 123) „Awanturna na wsi” godz. 14, 16, 18, 20

SWIT (Bałucki Rynek 2) „Kłeska śpiegów” godz. 16, 18, 20

TECZA (Piotrkowska 108) „Dom na pustkowiu” godz. 13 i 20.30

TATRY (Sienkiewicza 40) „Czarci Złeb” godz. 16, 18, 20, poranek godz. 11

WISLA (Daszyńskiego 1) „Córka marynarza” godz. 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, poranek godz. 11

WŁÓKNIARZ (Próchnika 16) „Upiór w operze” godz. 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30

WOLNOŚĆ (Napiórkowskiego 16) — „Dom na pustkowiu” godz. 16, 18.30, 21, poranek godz. 11

ZACHĘTA (Zgierska 26) „Miasto westchnień” godz. 16, 18, 20, poranek godz. 11

Uczestnicy kursu dla sędziów strzelectwa sportowego w Łodzi

Zarząd Okręgowy PZSS w Łodzi podaje do wiadomości, że Stowarzyszenia i Kluby Sportowe, sekcje strzelectwa których przeprowadzą będą w terenie strzelania sportowe winny na 7 dni przed rozpoczęciem strzelania zawiadomić piśmieście miejscowe Organy Bezpieczeństwa Publ. i najbliższy posterunek MO, wskazując położenie strzelnic, na której mają być przeprowadzone strzelania.

Jednocześnie Zarząd Okręgu PZSS zawiadamia, że o wszelką pomoc przy organizowaniu strzelania na leży zwracać się do miejscowych, powiatowych lub miejskich Komendantów Powz. Org. „S. P.”, którzy odpowiednio zarządzenia otrzymali z Komendy Wojewódzkiej PO „SP”. Pomoc ta wyrażać się będzie w

przdziale kierowników strzelali (oficerów), junaków do zabezpieczenia strzelnic i wyposażeń do sprzętu strzeleckiego.

Bez uzgodnienia tych formalności z PO „SP” strzelania na własną rękę ze względu na bezpieczeństwo — przeprowadzać nie należy.

ZWIĄZKI STRZELECTWA SPORTOWEGO WYJAŚNIA

Wobec mylnej interpretacji Regulaminu „Oznaki Strzelectwa” Zarząd Okręgu PZSS wyjaśnia, że Oznaki Strzelectwa wszystkich klas ubiegają się mogą również „niestowarzyszeni” bez żadnych ograniczeń z zastrzeżeniem, że mogą ją zdobyć wyłącznie na strzelaninie o tej Oznaki i tylko w obecności delegowanego przez wydział do spraw sędziowskich przedstawiciela PZSS.

Co usłyszymy przez radio

NIEDZIELA 2 KWIEŚNIA 1930 r.

6.50 Początek audycji. 6.53 Sygnał czasu. 7.00 Audycja dla wsi. 7.15 Muzyka. 8.00 Dziennik poranny. 8.25 Muzyka. 8.55 Audycja SKRK. 9.00 Koncert organowy. 9.30 Muzyka dawna. 10.00 Skrzynka ogólna. 10.15 (L) Chyła muzyki. 10.20 „Wieś tańczy i śpiewa”. 10.45 „U naszych twórców”. 11.00 „Martin Andersen Nexé”. 11.10 (L) Omówienie programu lokalnego na dziś. 11.12 (L) „Od naszych korespondentów”. 11.27 (L) Recital śpiewaczy St. Lestana. 11.47 (L) Komunikaty. 11.57 Sygnał czasu. 12.04 Przegląd czasopism. 12.15 Koncert. 13.00 Pogadanka. 13.15 „Niedziela na wsi”. 14.00 Wiersze Jana Kochanowskiego. 14.20 Koncert. 14.45 „Zyciorysy górników”. 15.00 Kwadrans pió-

senek radzieckich. 15.15 „Obrázky muzyczne”. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.20 „Nasze chóry śpiewają”. 16.50 Pogadanka aktualno-historyczna. 17.00 Muzyka radziecka. 18.00 „Dusze i pieniądze”. 19.00 Sergiusz Rachmaninow. 19.30 Audycja wniemienna. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.40 (L) Reportaż dźwiękowy z meczu piłkarskiego ŁKS Włókniarz — Górnik (Radlin). 21.00 „Wieczorna serena”. 21.30 Polskie pieśni ludowe. 21.50 (L) Tańce polskie. 22.05 (L) Wiadomości sportowe lokalne. 22.13 (L) Program lokalny na jutro. 22.15 Wiadomości sportowe ogólnopolskie. 22.35 Muzyka taneczna. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Program na jutro. 23.15 Utwory kompozytorów czechskich z XVIII wieku. 24.00 Zakonczenie audycji i Hymn.

S. Dihowski

1)

Koniec „Sago-Maru”

O powiem wam tę historię tylko pod jednym warunkiem: odnajdziecie w Leningradzie naszego maszynistę Sackzowa. To sprawa nieludna, nawet bez biura adresowego.

Mieszka w domu numer sześć, koło mostu Jelagina. Jeśli zapamiętacie oznaki szczególne, poznacie go według tych oznak, nawet jeżeli będzie nieogolony. Wzrost jego 72 — niższy ode mnie mniej więcej o głowę, oczy zwykłe, włosy również. Pierś ma włochata, a na ramieniu według starej tradycji marynarskiej ma wytatuowaną niebieską kotwiczkę. W orkiestrze gra jako pierwszy dombrzyska, na boisku piłki nożnej jest zawsze pierwszym balbabskiem.

Jeżeli go odnajdziecie, powiedzcie mu, że „Sago-Maru” nie widział nawet w czasie odpływu. W roku ubiegłym sterowała jeszcze z wody jej rufa, miastem zaś temu, kiedy przepływałyśmy obok przylądka Burunego, na mierzei siedzieli tylko mewy. Tak zazwyczaj bywa w tych miejscach: czego nie zeżre morze, to połknie piasek.

W roku 1934 służyliśmy razem z Sackzowem na kutrze patrolującym „Śmiały”. Sackzow był maszynistą, ja — sternikiem. Dobry to był stateczek, krótki, o grubych bokach, niczym orzech grecki — od paleniska, aż po walerię pomalowany jasną farbą, odpowiednią właśnie dla statku pogrążonego. Przyjemnie było obserwować (oczywiście z brzegu), kiedy morze bawiło się ze

„Śmiałym” w skakanke, a „Śmiały” szedł; przewalając się z boku na bok, prując i otrzaskując atakujące go fale. Niejednokrotnie opływałyśmy na nim wybrzeże Kamczatki i znaliśmy każdy kamień, poczynając od Olutorki, aż do Łopatki.

Prawdę powiedziawszy, „Śmiały” dożywał w oddziale ostatnich swych lat. Był to statek dostatecznie mocny i trwały, aby móc wypłynąć w morze podczas wszelkiej pogody, lecz zbyt powolny, aby wykorzystać te cechy w zefięgnięciu się z przeciwnikiem.

Tam, gdzie sukces operacji zależał jedynie od szybkości, nie można było polegać na „Śmiałym”. Takiego zdania byli wszyscy, prócz Sackzowa.

To zrozumiałe. Gdy się siedzi w maszynowni, nigdy się nie wie, co się dzieje na górze. Poza tym Sackzow był uparty i obraźliwy. Wystarczyło tylko powiedzieć podczas obiadu, że „Sobol”, albo „Kiżucz” posuwają się szybciej, aniżeli „Śmiały”, ażeby nasz mechanik spochmurniał i odłożył łyżkę.

Nauzecie się naprawdę odróżniał prymus od dielsa — mówił — a wtedy siadacie na „Sobola” i próbuje mnie prześcignąć.

Nie uznawał żadnych sprzeciwów i wszystko, co mówiono o starym silniku, przyjmował na własny rachunek. — Nie ma na morzu kutra prócz „Śmiałego”, a Sackzow jest jego mechanikiem — mówili o nas żartownisie.

Ten chudy chłopak o ostrym nosie miał jeszcze jedno dziwactwo: kochał matematykę. Obliczyć, kiedy pociąg prześcignie ślimaka, lub w ciągu ilu minut można napętnić beczkę bez dna — było dla niego bagatelką.

D. c. n.

GŁOS	
Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej	
Redakcja: KOLEGIUM REDAKCYJNE	
Telefony:	
Redaktor naczelny	216-14
Zastępca red. naczelnego	216-23
Sekretarz odpowiedzialny	216-23
Dział partyjny	216-18
Dział korespondentów robotniczych i chłopskich oraz redaktorów gazetek ścianowych	216-42
Dział kultury	216-23
Dział miejski i sportowy	216-23
Dział ekonomiczny	216-11
Dział rolny	254-21
Redakcja nocna	172-31